

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
א 2302/08 (בשא 22794/08)
אפרתי נ. דן רכב ותחבורה
(בתיק אפרתי נ. דן רכב ותחבורה)
ת.פתיחה: 14/12/08 סדר דין: רגיל

בבית המשפט המחוזי
בתל-אביב-יפו

1. המבקשים: עופרה אפרתי ת.ז. 028664761

2. דרור סדן ת.ז. 022934756

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד רם אפרתי ואו פלורי ניסן ואו עינב ליבת גולן
מרחוב יגאל אלון 120 (בית קליפורניה), תל-אביב-יפו 67443
(טל': 03-6093111; פקס': 03-6093112)

וכן ע"י עוה"ד חגית חופי
מרחוב אבן גבירול 76, תל אביב 64162
טל': 03-6091867 פקס: 03-6091747

- נ ג ד -

המשיבה: דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ ח.פ. 520039249

מרחוב ברון הירש 14, בני ברק 51202

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לעשות שימוש בסמכותו לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק"), ולהורות כדלקמן:-

- א. לאשר את בקשת אישור זו כתובענה ייצוגית לפי הוראות החוק, בשם כלל יחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש (להלן: "הקבוצה המיוצגת"), כהגדרתה בבקשת אישור זו.
- ב. ליתן את הסעדים המפורטים בבקשה זו.
- ג. לפסוק לטובת המבקשים, במעמדם כתובעים ייצוגיים, גמול הולם בהתאם לסמכותו על פי החוק.
- ד. לפסוק לבאי כוחם של המבקשים שכר טרחה ראוי בהתאם לסמכותו לפי החוק.

ואלו נימוקי בקשת האישור:

א. פתח דבר -

1. עניינה של תובענה זו, בתמצית, הינה התעשרות שלא כדין, כמו גם הפרת חובת תום הלב והפרת חובות חקוקות, ככל הנראה תוך תרמית והטעיה של המשיבה את לקוחותיה ואת צדדי ג', מהם תבעה המשיבה כספים בעבור תיקון רכבים המצויים בבעלות המשיבה.
2. כפי שיפורט להלן, למבקשים התברר, לתדהמתם הרבה, כי המשיבה כבדרך שגרה תבעה כספים בגין עלויות בהן נשאה כביכול לשם תיקון רכבים שניזוקו בתאונה, בעוד שבפועל שילמה המשיבה לספקיה סכומים מופחתים בהרבה מאלו שנתבעו על ידה.

3. בדרך זו גרפה המשיבה לכיסה סכומים ניכרים ביותר, תוך שהיא פועלת בחוסר תום לב ותוך עשיית עושר ולא במשפט ולעיתים אף תוך עשיית שימוש לרעה בהליכי משפט, ונקטה בפעולות העולות כדי תרמית.

ב. הצדדים וסיפור המעשה-

4. המבקשת, עופרה אפרתי, (להלן: "המבקשת"), הינה אזרחית ישראלית ומי אשר היתה, בכל הזמנים הרלבנטיים לבקשה זו, הבעלים של רכב מ.ר. 80-265-28 (להלן בהתאמה: "המבקשת" ו"רכב המבקשת").

5. המבקש, דרור סדן (להלן: "המבקש"), המבקש והמבקשת יקראו יחדיו "המבקשים", הינו אזרח ותושב ישראל ומי אשר היה, בכל הזמנים הרלבנטיים לבקשה זו, הבעלים של אופנוע מ.ר. 31-713-24 (להלן בהתאמה: "המבקש" ו"האופנוע").

6. המשיבה, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ ח.פ. 5200039249 (לעיל ולהלן: "המשיבה"), הינה חברה ציבורית שעיסוקה בהחכרת והשכרת רכב לתקופת קצרות וארוכות ובבעלותה עשרות אלפי רכבים המשמשים אותה לצורך עיסוקה זה.

התאונה בה היתה מעורבת המבקשת:

7. ביום 02/08/04 היתה המבקשת מעורבת בתאונת דרכים שהתרחשה ברחוב ויצמן ברעננה, במהלכה פגע/נגע רכב המבקשת קלות ברכב מסוג פורד פוקוס מ.ר. 22-320-35 אשר היה בבעלותה של המשיבה (להלן בהתאמה: "התאונה הראשונה" ו"הפורד").

8. בעקבות התאונה הראשונה, הגישה המשיבה נגד המבקשת תביעה, בה נדרשה המבקשת לשלם סך של 4,372 ₪, כפיצוי עבור העלויות בהן כביכול נשאה המשיבה לשם תיקון הפורד, לרבות ירידת ערך ועלות חוות דעת שמאי (ת.א. 132110/06 שלום ת"א, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' עפרה אפרתי, להלן: "התביעה נגד המבקשת").

... העתק כתב התביעה נגד המבקשת מצורף כנספח א' לתצהיר המבקשת התומך בבקשה זו.

9. המבקשת הגישה כתב הגנה בו טענה, בין היתר, לעניין חוות דעת השמאי ולעניין אופן חישוב הנוזקים הנתבעים.

... העתק כתב ההגנה שהוגש מטעם המבקשת מצורף כנספח ב' לתצהיר המבקשת התומך בבקשה זו.

10. בפסק הדין שניתן מיד לאחר חקירתו הנגדית של השמאי מטעם המשיבה, מר זאב טוניק, התקבלה התביעה נגד המבקשת במלואה והמבקשת חויבה בתשלום סך של 3,772 ₪ בגין תשלום לנווני שירותים, דמי שמאות וירידת ערך (בהתאם לסעיפים 7.1 – 7.4 לתביעה נגד המשיבה נספח א' לעיל), בצירוף אגרת בית משפט, שכ"ט עו"ד ושכר עדים (להלן: "פסק הדין נגד המבקשת").

... העתק פרוטוקול דיון מיום 31/12/06 והעתק פרוטוקול דיון ופסק הדין מיום 19/04/07 בעניין התביעה נגד המבקשת מצורפים בהתאמה כנספחים ג' ו- ג' לתצהיר המבקשת התומך בבקשה זו.

11. המבקשת, אשר התקשתה להסכין עם פסק הדין שניתן נגדה, מאחר וסברה בין היתר כי לא עלה בידי המשיבה להוכיח העלויות בהן נשאה בפועל לשם תיקון הפורד, הגישה ביום 29/05/07 הודעת ערעור (ע"א 2807/07 מחוזי ת"א להלן: "הערעור"), בו טענה בין היתר לעניין מהימנותה של חוות הדעת שצורפה לכתב התביעה נגד המשיבה.

... העתק הודעת ערעור מיום 29/05/07 מצורף כנספח ד' לתצהיר המבקשת התומך בבקשה זו.

12. בדיון שהתקיים בפני ערכאת הערעור ביום 28/11/07, המליץ המוטב הנכבד על מתן פסק דין על פי סעיף 79(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ללא נימוקים, וזאת מפאת שוויו הכספי הנמוך של הערעור.

- ... העתק פרוטוקול הדיון בערעור מיום 28/11/07 מצורף **כנספח ה'** לתצהיר המבקשת התומך בבקשה זו.
13. לנוכח המלצתו החמה של בית משפט של ערעור למתן פסק דין על דרך הפשרה כאמור, הסכימו הצדדים להצעה זו, וביום 20/01/08 ניתן פסק דין בעניין הערעור לפיו, מלבד שינוי מועד תחילת ההצמדה של הנוק בו נשאה המשיבה לטענתה, נותר פסק הדין של בית משפט קמא על כנו.
- ... העתק פסק הדין מיום 20/01/08 בעניין הערעור מצורף **כנספח ו'** לתצהיר המבקשת התומך בבקשה זו.
14. משכך, יצאה בסופו של יום המבקשת וידיה על ראשה ובתחושה קשה של תסכול, שכן היא סברה כי חויבה בתשלום העולה פי כמה על הנוק שנגרם בפועל למשיבה, אם בכלל.
15. באותה העת לא עלה בדעת המבקשת והיא אף לא שיערה את העתיד להתגלות חודשים מועטים מאוחר יותר, **דהיינו כי המשיבה מגישה, באופן שיטתי, כראיה מטעמה חשבוניות מס בסכומים הגבוהים פי כמה מאלו ששולמו על ידה בפועל לספקיה בגין תיקון נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה.**
- התאונה בה היה מעורב המבקש-**
16. ביום 11/01/05 היה המבקש מעורב בתאונת דרכים שהתרחשה בקרית עתידים- בתל אביב, במהלכה אירעה התנגשות בין האופנוע לבין רכב מסוג פורד פוקוס מ.ר. 23-628-59 אשר היה בבעלותה של המשיבה (להלן בהתאמה: **"התאונה השניה" ו"הרכב"**).
17. בעקבות התאונה השניה ולאחר חילופי מכתבים בין המשיבה לבין המבקש, הגישה המשיבה נגד המבקש תביעה, בה נדרש המבקש לשלם סך של 3,500 ₪, כפיצוי עבור העלויות בהן כביכול נשאה המשיבה לשם תיקון הרכב, לרבות ירידת ערך ועלות חוות דעת שמאי (ת.א. 65500/06 שלום ת"א, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' סדן דרור, להלן: **"התביעה נגד המבקש"**).
- ... העתק כתב התביעה נגד המבקש מצורף **כנספח ז'** לתצהיר המבקש התומך בבקשה זו.
18. המבקש הגיש כתב הגנה בו טען, בין היתר, לעניין חוות דעת השמאי ולעניין אופן חישוב הנוקים הנתבעים.
- ... העתק כתב ההגנה שהוגש מטעם המבקש מצורף **כנספח ח'** לתצהיר המבקש התומך בבקשה זו.
19. ביום 16/01/08 התקיים דיון בעניין התביעה נגד המבקש, במהלכו הבהיר כבוד בית המשפט כי חקירתו של השמאי מטעם המשיבה תעלה לצד שעמדו תדחה סך של 1,000 ₪ בצירוף מע"מ והמליץ לצדדים לקבלת את הצעת בית המשפט לפיה פסק הדין יינתן על סמך הממצאים המצויים בפניו. לנוכח הסיכון של חיוב המבקש בסכום המהווה כשליש מסכום התביעה, נתן המבקש הסכמתו להצעת בית המשפט וכך עשה גם ב"כ המשיבה.
- ... העתק פרוטוקול הדיון מיום 16/01/08 בעניין התביעה השניה מצורף **כנספח ט'** לתצהיר המבקש התומך בבקשה זו.
20. ביום 16/01/08 ניתן פסק הדין בעניין התביעה השניה לפיו התביעה התקבלה והמבקש חויב בתשלום סך של 2,987 ₪ בצירוף אגרת בית משפט, שכ"ט עו"ד ושכר עדים (להלן: **"פסק הדין נגד המבקש"**).
- ... העתק פסק הדין בעניין התביעה השניה מצורף **כנספח י'** לתצהיר המבקש התומך בבקשה זו.
21. וכך, יצא גם המבקש וידיו על ראשו, כשהוא חש כי נעשה עמו עוול, במיוחד בכל הקשור לסכום הפיצוי בו חויב.

פסק הדין בעניין התביעה של המשיבה נ' קיסונה מלי ואח'

22. חודשים ספורים לאחר האירועים נשוא פסקי הדין נגד המבקשים, התנהל בפני בית המשפט השלום בתל אביב דיון הוכחות בעניין ת.א. 20487/06 דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ (המשיבה כאן) נ' קיסונה מלי ומנורה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "עניין קיסונה").
23. בעניין קיסונה, הגישה המשיבה תביעה על סך של 42,925 ₪, בגין נזקים שנגרמו לכאורה לרכבה של המשיבה על ידי רכב בו נהגה הגב' קיסונה.
24. דיון ההוכחות בעניין קיסונה התקיים ביום 10/11/08 (להלן: "הדיון") ובמהלכו נחקרו השמאי שנתן חוות דעת בעבור המשיבה (מר שבי גולדמן, להלן: "השמאי") וה"יה שלמה גרינשטיין ודורון קיזר (להלן: "מוכרי חלקי חילוף"), אשר עסקים המצויים בבעלותם מכרו למשיבה חלקי חילוף ששימשו לצורך תיקון רכבה של המשיבה.
- ... העתק פרוטוקול הדיון מיום 10/11/08 בעניין קיסונה (להלן: "הפרוטוקול") מצורף כנספח יא' לתצהירי המבקשים התומכים בבקשה זו.
25. בעת עדותו של השמאי, התברר כי הוא אינו מי שחתם על דו"ח השמאות שהוגש מטעם המשיבה בעניין קיסונה, ולמעשה השמאי החתום על הדו"ח האמור כלל לא ראה את הרכב הניזוק.
26. עוד התברר מעדותו של השמאי, כי חוות דעתו ניתנה בלא שיבדוק האם הרכב תוקן בפועל אם לאו וכן התברר כי, ככל הנראה, השמאי מודע לכך שיש פער בין המחירים המצוינים בחוות הדעת לבין אלו המשולמים בפועל לספקים מהם רוכשת המשיבה חלקי חילוף לשם תיקון הרכבים (עמוד 2 שורה 22 לפרוטוקול):
- "ש. אתה יכול להסביר מדוע נרשם בע' 3 בהערה 1, שחוה"ד סוכמה ללא תיקון בפועל?
- ת. ...אני לא יודע איזה הנחות הם מקבלים. זה שהתובעת מקבלת אחר כך הנחות שאני לא יודע לגביהן, זה לא בידיעתי ולא מתפקידי".
27. בהמשך, אישר השמאי כי בעת בדיקת הרכב הוא אינו בודק קיומן של הקבלות המעידות על הסכום ששולם על ידי המשיבה בעבור התיקון ולאחר מכן העיד כי השיטה בה הוא נותן חוות דעתו בעבור חברות הביטוח היא שונה (עמ' 3 שורה 1 לפרוטוקול):
- "ש. אתה נותן גם חו"ד לחברות ביטוח?
- ת. כן.
- ש. גם בחברות ביטוח אתה לא בודק קבלות?
- ת. עם חברות הביטוח אנחנו עובדים עם קבלות."
28. האמת לאמיתה והעגומה כל כך, התבררה במהלך חקירתם הנגדית של סוחרי החלפים המשומשים - כך העיד מר גרינשטיין (עמ' 4 שורה 15 לפרוטוקול):
- "ש. אתה מציג בפני חשבונית מס' 91062...בהזמנה שקבלת התבקשת להביא גם את הקבלות עבור התשלום ששולם בפועל לפי ההזמנה.
- ת. זה תשלום לבנק שמועבר פעם בחודש והוא כולל בתוכו המון חשבוניות. יש כאן החשבוניות והזיכוי. זה פחות זה - זה מה ששולם. (ההדגשה לא במקור - פ.ג.)

34. מיד לאחר מכן ניתן פסק דין הדוחה את התביעה ומחייב את המשיבה בתשלום בטלת עדי התביעה והתגנה ובי"כ המשיבה הצטווה להביא את הפרוטוקול ואת עמדת בית המשפט שלא לפרוטוקול בפני המשיבה (עמוד 6 שורה 6 לפרוטוקול).
35. נקל לשער מה היו אותם הדברים שנאמרו שלא לפרוטוקול על ידי בית המשפט הנכבד, שכן ברורה התדהמה המתעוררת לנוכח עוז רוחה של המשיבה, המתעשרת על גבם של אזרחים תמימים, אשר בדרך כלל אין ידם משגת לשכור שירותיו של עו"ד כדי להתגונן מפני תביעות כגון אלו המוגשות על ידי המשיבה, ואין בידם הכלים לבחון ולבדוק את טענותיה של המשיבה בקשר עם הכספים שכביכול הוצאו על ידה לצורך תיקון הרכבים, מה גם שהמשיבה מתהדרת בהצגת חשבונות מס מהוגנות לכאורה.
36. ניתן למצוא רמזים לתוכן דבריו של כבוד בית המשפט בסיומו של הדיון בעניין קיסונה, בשתי כתבות שפורסמו באינטרנט ולפיהן מה שהתגלה לפני בית המשפט מדיר שינה מעיניו, וזאת בהתייחס לעולות שנעשו אולי בפסקי דין קודמים, עקב הסתמכות על טיעוני של המשיבה.
- ... העתק כתבה שפורסה באתר www.insurance.org.il ביום 20/11/08 והעתק כתבה שפורסמה ביום 17/11/08 במדור צרכנות באתר www.ynet.co.il מצורפים **כנספים יב'1, יב'2 בהתאמה לתצהירי המבקשים התומכים בבקשה זו.**
37. למותר לציין את תגובתם הנדהמת של המבקשים למקרא הכתבות בעיתונים אודות נסיבות מתן פסק הדין בעניין קיסונה, אשר עורר בקרבם מחדש את תחושת אי הצדק שנעשה עמם ואת הרגשתם כי לא רק שהמשיבה הולכה אותם – כמו גם אחרים – שולל, אלא שאף עלה בידה לסמא את עיני בתי המשפט, אשר הסתמכו על החשבונות שהוצגו בפניהם על ידה וחייבו שוב ושוב נתבעים שונים בעלויות המצוינות בחשבונות האמורות, בעוד בפועל המשיבה משלמת לספקים ונותני השירותים השונים רק חלק קטן מהסכום המצוין בחשבונות.
38. מאליו מובן כי האפשרות שהמשיבה מציגה ביודעין חשבונות בעבור תיקון רכבים, אשר אינן משקפות את התשלום בו נשאה המשיבה בפועל, כלל לא עלתה על דעת המבקשים ולא ניתן היה לצפות כי תרחיש מעין זה הינו אף לא בבחינת אפשרות קלושה, במיוחד עת עסקינן בחברה ציבורית על כל המשתמע והמתחייב מעצם מעמדה זה.
39. יצוין כי תביעות מעין אלו שהוגשו על ידי המשיבה בעניין קיסונה, כמו גם נגד המבקשים, מוגשות על ידי המשיבה גם נגד גופים שהתקשרו עם המשיבה בהסכמי ליסינג ואשר לאחר שהחזירו למשיבה את הרכב בתום תקופת ההסכם נתבעים על ידי המשיבה לשלם לה פיצוי בגין נזקים שהתגלו לכאורה ברכב האמור, במסגרת התחייבותם של אלו לתשלום השתתפות עצמית.
40. בחקשר זה עולה השאלה, כלום לא הוסיפה המשיבה חטא על פשע ותייבה את שוכר הרכב אשר בבעלותה בתשלום השתתפות עצמית, בלא שתנכה סכום זה מתביעתה כלפי המבקשים? מובן כי אין בידי המבקשים כל אמצעי לבירור שאלה זו והמשיבה תידרש ליתן פרטים גם לעניין זה.
41. להשלמת התמונה יצינו המבקשים כי למיטב ידיעתם, בעקבות הנסיבות שהתבררו בעניין קיסונה, ניתנה הוראה ו/או התקבלה החלטה ו/או בוצעה בפועל הקפאה של הדיונים העומדים ותלויים בפני בתי המשפט ואשר עניינם תביעה של המשיבה לתשלום פיצויים בגין נזקים שנגרמו לכאורה לרכבים המצויים בבעלותה.
- ... העתק פרוטוקול דיון מיום 19/11/08 בעניין ת.א. 42624/07 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' פסקל חזנה ואח' מצורף **כנספח יג'** לתצהירי המבקשים התומכים בבקשה זו.
- ... העתק יומני דיונים לימים 16, 17, 25 ו- 26 נובמבר 2008 ולימים 4, 8 דצמבר 2008, מהם עולה ביטול כל או חלק ניכר מהדיונים בעניין תביעות שהוגשו על ידי המשיבה מצורף **כנספח יד'** לתצהירי המבקשים התומכים בבקשה זו.

42. חלקן של התביעות שהוגשו על ידי המשיבה, אשר היו תלויות ועומדות בפני בית המשפט השלום בת"א לאחר מועד מתן פסק הדין בעניין קיסונה, אף נמחק לבקשת ב"כ המשיבה.

... העתק פרוטוקולי דיון מיום 25/11/08 בעניין ת.א. 67293/06 ובעניין ת.א. 25313/08 וכן העתק פרוטוקול דיון מיום 26/11/08 בעניין ת.א. 20688/08, בהם ניתן פסק דין למחיקת התובענות על פי בקשת ב"כ המשיבה מצורף כנספח טו' לתצהירים התומכים בבקשה זו.

43. מהאמור לעיל עולה החשש הממשי כי המשיבה נקטה באופן שיטתי ועקבי ב"שיטה" שהביאה להתעשרותה על חשבון כל מי אשר איתרע מזלו ושילם למשיבה פיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכב בבעלותה – פיצויים שנדרשו ו/או נתבעו בהסתמך על חשבוניות מס שעתה ברור כי אינן משקפות הוצאותיה בפועל של המשיבה בגין התיקון הרלבנטי.

ג. עילות וטענות משפטיות-

44. עסקינן בחברה ציבורית, אשר ביצעה לכאורה ביודעין תרמית אחר תרמית, תוך ביצוע לכאורה של אינספור רישומים כוזבים במסמכי תאגיד וביצוע לכאורה של עבירות מס, הכל בחוסר תום לב הזועק לשמים, תוך הפרת חובות חקוקות וביצוע עוולות שונות, במטרה לעשות עושר ולא במשפט ולהתעשר שלא כדין על גבם ועל חשבונם של מי שלטענתה אחראי לתשלום נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה.

45. מבדיקה מדגמית אותה ערכו המבקשים לקראת הגשת בקשה זו¹, עולה כי בתביעות לפיצוי שהוגשו על ידי המשיבה בגין נזקים שנגרמו לרכביה, לא עלתה סוגיית גובהו הריאלי של הנזק שנגרם. נראה כי הן הנתבעים שם והן בתי המשפט הנכבדים הסתמכו על המוניטין (לכאורה) של המשיבה ועל עובדת היותה חברה ציבורית, בלא שיעלו ולא העלו כלל על דעתם את האפשרות כי המשיבה שילמה לספקיה סכום קטן בהרבה מהפיצוי הנדרש על ידה.

46. מושכלת יסוד ובסיס העיקרון העומד מאחורי הדרישה לפיצוי הניזוק על נזק שנגרם לו, הינם כי על המזיק להשיב מצב הניזוק לקדמותו² וכי בשום מקרה אין לאפשר מצב בו הניזוק מתעשר מהנזק.

החוק ועילות התביעה:-

48. תובענה זו מוגשת בהתאם לסעיף 1 לתוספת השניה לחוק כהגדרתו לעיל, כדלקמן:

"1. תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

49. המבקשים יטענו כי התנהלותה השערורייתית של המשיבה כלפיהם, כמו גם כלפי יתר יחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש, הינה כמפורט להלן:

49.1 המשיבה פעלה בתרמית ו/או

49.2 המשיבה הציגה מצגי שווא ו/או

49.3 המשיבה פעלה ברשלנות רבתי ותוך עצימת עין לתוצאות פעולותיה

¹ ראה למשל ת.א. 22208/07 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' שיא רמת גן בע"מ ואח', תק-של (2)2007, 21658; ת.א. 41912/05 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' תנן לונדון, תק-של (4)2007, 2348; ת.א. 17960/08 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' זמיר שור ואח', תק-של (3)2008, 804; ת.א. 1227/08 (שלום פ"ז) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' ערמון פיליפסון יעקב ואח', תק-של (4)2008, 2523;

² ראה למשל ע"א 9656/05 נפתלי שוורץ ואח' נ' רמנוף חברה לסחר וצידוד בניה בע"מ ואח', תק-על (3)2008,

- 49.4 המשיבה גרמה למבקשים, כמו גם ליחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש, לחסרון כיס שלא כדן, בשיעור ההפרש שבין סכום החשבוניות שתשלומן נתבע מהמבקשים לבין הסכום ששולם בפועל על ידי המשיבה;
- 49.4 חסרון הכיס של המבקשים הוצעם אף מעבר לכך, שכן עלות חוות דעת שמאי, אגרת בית המשפט ושכ"ט עו"ד נגזרים כולם מסכומה של התביעה עצמה;
- 49.5 התנהגות המשיבה עולה לכדי הטעיה, כמשמעותו של מונח זה בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"). הפרתה של חובה זו הינה עבירה פלילית כמו גם עוולה אזרחית, וזאת בהתאם לסעיפים 1(1) ו-1(א) לחוק הגנת הצרכן;
- 49.6 התנהגותה ומחדליה של המשיבה הינם בבחינת עשיית עושר ולא במשפט;
- 49.7 המשיבה הפרה חובות הקוקות ובין היתר סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981; פרסום פרט מטעה על פי חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968; הפרת הזהירות כלפי המבקשים על פי סעיף 252 (ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999; איסור על רישום כוזב במסמכי תאגיד ושיבוש מהלכי משפט על סעיפים 423 ו-244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;
50. המבקשים יטענו כי המשיבה לא קיימה את החובה המוטלת עליו על פי כל אחד מהחיקוקים הנ"ל, אשר לפי פירושם הנכון, נועדו לטובתם או להגנתם של המבקשים וכן של יחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש, וההפרה גרמה למבקשים וליחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש לנזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוונו החיקוקים הנ"ל.
51. יובהר לעניין עילת התביעה, כי למיטב ידיעת המבקשים מגישה המשיבה באופן עצמאי את כל את מרבית תביעותיה לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה שכן שיעור ההשתתפות העצמית של המשיבה במסגרת ביטוח צד ג' הינו גבוה ביותר (ככל הנראה 50,000 ₪ או סכום דומה). בשל סיבה זו אין בידי המבקשים להיכנס בשעריו של סעיף 2 לתוספת השניה לחוק, שעניינו תביעה נגד מבטח.
52. המבקשים יטענו כי בנסיבות העניין חל הכלל של הדבר מעיד על עצמו, כמשמעותו בסעיף 41 לפקודת הנויקין [נוסח חדש]³ ועל המשיבה חלה חובת הראיה שכן למבקשים לא היתה ידיעה על עצם הפעולות שלא כדן בהן נקטה המשיבה ועל היקפן והנזק נגרם על ידי המשיבה, אשר שלטה באופן מוחלט ובלעדי בכל הנתונים הצריכים לעניין והאירוע שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהמשיבה לא נקטה בזהירות סבירה (ונראה שאף לא בזהירות כלשהי).
52. לנוכח היות כל העובדות והנתונים הצריכים לעניין מצויים באופן בלעדי בידי ובידיעת המשיבה, יצרפו המבקשים, במעמד משלוח בקשה זו וכתב התביעה המצורף לה לידי המשיבה, בקשה לגילוי ועיון במסמכים.
- ככל ובקשתם זו לא תיענה, יגישו המבקשים בקשות מותאימות לבית המשפט הנכבד, כל זאת לאור ההלכה שנקבעה בעניין רע"א 10052/05 יפעת ואח' נ' דלק מוטורס בע"מ ואח', פ"ד נו(4), 513 לפ"ה⁴.
- "...אף בשלב המקדמי של אישור תובענה כייצוגית, יש חשיבות לעמידה על גדר המחלוקת האמיתית שבין הצדדים. הגדרה מדויקת של גדר המחלוקת, מסייעת לבית המשפט להכריע נכונה בשאלת התקיימות תנאי הסף לאישור תובענה כייצוגית.**

³ "בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה כי לתובע לא היתה ידיעה או לא היתה לו יכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי הנזק, וכי הנזק נגרם על ידי נכס שלנתבע היתה שליטה מלאה עליו, ונראה לבית המשפט שאירוע המקרה שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע לא נקט זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהוא נקט זהירות סבירה - על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי המקרה שהביא לידי הנזק התרשלות שיחוב עליה".

מן האמור עולה, כי יש להחיל את הלכת טצת גם במהופך – קרי יש לאפשר גם למבקש שתובענתו תאושר בייצוגית לקבל צו גילוי ועיון במסמכי הצד שכנגד...
...בהיות הבקשה שהגישו המבקשים בקשה למתן צו גילוי ועיון, יש להחיל עליה גם את הדרישה למשלוח בקשה לצד שכנגד טרם שמופנית לבית המשפט. אף אם תקנה 120(א) לתקנות אינה חלה ישירות על מצב הדברים נשוא בקשה זו, הרי שהיא חלה עליו מכוח היקש, ומכח ההגיון שמאחוריה – הרצון לחסוך בזמן שיפוטי.”

53. אין ולא יכול להיות ספק בדבר העובדה כי עסקינן במצב חריג שבחריגים אשר בשל היותו כזה, יתכן ולא עמד ישירות לנגד עיני המחוקק עת חוקק את החוק.
54. המבקשים יבהירו כי הם מודעים לטענות אפשריות שיתכן ותועלנה על ידי המשיבה ועניינן שאלת התאמת האירועים נשוא בקשה זו להתברר כתביעה ייצוגית וכן השאלה האם ניתן להגיש תביעה ייצוגית שעה שכנגד המבקשים עומד פסק דין חלוט.
55. המבקשים סבורים, בכל הענווה והצניעות, כי התשובות לשתי השאלות האמורות הינה בחיוב וזאת, בין היתר, לאחר בדיקת פסיקה לעניין השאלה הראשונה⁵, מה גם שאם לא כך הדבר הרי שהמשמעות הינה כי אין בידי צדדי ג' כל יכולת להגיש בקשת אישור, ולאחר שהמבקשים הגיעו למסקנה כי הסעדים המבוקשים על ידם בבקשה זו הולמים את מטרות חקיקת החוק ויש בהם כדי להועיל לשאר יחיד הקבוצה בשמם מוגשת הבקשה לאישור דן.
56. על מנת להקדים תרופה למכה, יקדימו המבקשים ויתייחסו להלן בקצרה לטענה אפשרית של המשיבה, לפיה העובדה שבעניינם ניתנו פסק דין, אשר ברבות הימים הפכו לחלוטים ולכאורה אין ביכולת המבקשים להלין בעניין זה:
- המבקשים יבהירו כי לנוכח הנסיבות הקשות המפורטות בבקשה זו ולנוכח ההלכות בדבר אפשרות לביטול פסק דין במקרים חריגים (והמבקשים סבורים ומקווים כי המקרה דן אכן הינו חריג), קמה להם הזכות לבקש את ביטולו של פסק הדין⁶ וכי זכות זו עומדת גם ליחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש ואשר ניתנו כנגדם פסקי דין המחייבים אותם בתשלום פיצויים למשיבה.
- בנוסף, חלק מהחברי הקבוצה שייצוגה מבוקש, שילמו למשיבה על סמך מכתבי התראה ו/או דרישה שנשלחו אליהם על ידי המשיבה ושלא במסגרת הליך שיפוטי, ולגבי אלו שאלה זו כלל אינה מתעוררת.

ד. אומדן הנזק למבקשים -

57. מפסק הדין בעניין קיסונה עולה כי המשיבה ביקשה לחייב את הנתבעת שם, בין היתר, בסך של 14,818 ₪ בגין רכישת חלפים חדשים, בעוד בפועל שילמה המשיבה בעבור אותם החלפים סך של 5,400 ₪ בלבד, דהיינו 64% פחות ממה ששילמה המשיבה בפועל.
58. כאמור, מלבד עצם "ניפוח" סכומי התביעה בגין חלפים, עבודות ושירותים שניתנו למשיבה וכן ירידת ערך הנגזרת מסכום הנזק, חויבו המבקשים לשלם למשיבה בנוסף גם שכר טרחת השמאי, אגרת בית משפט והוצאות שכ"ט עו"ד – סכומים שנגזרו באופן ישיר מסכום התביעה עצמה.

⁴ לעניין עצם זכותם של המבקשים לגילוי ועיון במסמכים ראה גם רע"א 6715/05 מחסני ערובה נעמן בע"מ נ' איזנברג, תק-על 2005(4), 662 וכן ת"מ 126/06 (בשי"א 31094/07 מינהלי ת"א) פלורי ניסן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי, תק-מח 2007(3), 2957.

⁵ ראה למשל בש"א (מחוז ת"א) 12916/08 אי.י. ג' ישראל חברה לביטוח בע"מ נ' בלסטרה שרית, תק-מח 2008(3), 8778.

⁶ ראה למשל: ע"א 4682/92 עזבון המנוח סלים עזרא שעיה ז"ל נ' בית טלש בע"מ ואח', תק-על 2003(2), 233; ע"א 9800/01 יעקב שאוליאן נ' רוחלה אפרמיאן ואח', תק-על 2003(1), 2184.

59. בהתאם לכך, יהיו נזקיהם של המבקשים כמפורט להלן:

נזקי המבקשת :-

- 59.1 המבקשת חויבה כאמור בתשלום סך של 3,772 ₪ בעבור נזקים, ירידת ערך וחוות דעת שמאי, סך של 279 ₪ בגין אגרת בית משפט, סך של 1,000 ₪ בגין החזר הוצאות עדי המשיבה וסך של 785 ₪ שכ"ט עו"ד.
- 59.2 למען הזהירות ומאחר ובשלב זה אין בידי המבקשת לדעת מהו שיעור ההנחות אותן קיבלה המשיבה בעבור ביצוע התיקונים נשוא התביעה נגד המשיבה, תניח המשיבה כי שיעורם של זה היה 50% מהסכום אותו נתבעה לשלם למשיבה.
- 59.3 לפיכך, שיעור נזקיה של המבקשת יהיה בסך של 2,918 ₪, אשר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין בעניינה ועד ליום הגשתה של בקשה זו עולה לכדי סך של 3,347.67 ₪.

נזקי המבקש :-

- 59.4 המבקש חויב כאמור בתשלום סך של 2,987 ₪ בעבור תיקון נזקים, ירידת ערך וחוות דעת שמאי, סך של 500 ₪ שכר בטלת עדי המשיבה, סך של 279 ₪ בגין אגרת בית משפט וסך של 1,155 ₪ בגין שכ"ט עו"ד.
- 59.5 למען הזהירות ומאחר ובשלב זה אין בידי המבקש לדעת מהו שיעור ההנחות אותן קיבלה המשיבה בעבור ביצוע התיקונים נשוא התביעה נגד המשיב, יניח המשיב כי שיעורם של זה היה 50% מהסכום אותו נתבע לשלם למשיבה.
- 59.6 לפיכך, שיעור נזקיו של המבקש יהיה בסך של 2,460.50 ₪, אשר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין בעניינו ועד ליום הגשתה של בקשה זו עולה לכדי סך של 2,647.63 ₪.

ה. אומדן הנזק לקבוצה שייצוגה מתבקש -

60. המבקשים יקדימו ויזכירו כי אין בידם לדעת כמה תביעות ו/או דרישות לתשלום הוגשו מטעם המשיבה, אשר עניין פיצוי המשיבה בגין נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה, על בסיס תשלומים בהן נשאה כביכול המשיבה על פי חשבוניות המס השונות.
61. בטרם יעברו המבקשים לפרט אופן חישוב אומדן הנזק לקבוצה, יצינו המבקשים כי בעניין דנן חלים סעיפים 7 ו/או 8 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, לפיהם מתחיל מרוץ ההתיישנות מיום היוודע דבר התרמית ו/או העובדות המהותיות⁷, ואלו כידוע התגלו למבקשים זה לא מכבר (לפני כחודש ימים).
62. לאור זאת, ומתוך הבנה כי יקשה על המשיבה להמציא מסמכים ו/או נתונים הנוגעים לעבר הרחוק מאד, יערך חישוב אומדן הנזק על פי 10 השנים שקדמו להגשת הבקשה לאישור דנן.
63. המבקשים סבורים כי עסקינן באלפים רבים של תביעות ו/או דרישות כאמור וכי **הצטברותם במשך עשר השנים האחרונות מביאה למסקנה כי עסקינן בעשרות אלפי תביעות.**

7. תרמית ואונאה
היתה עילת התובענה תרמית או אונאה מצד הנתבע, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעה לתובע התרמית או האונאה.

8. התיישנות שלא מדעת
נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאינן בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודע לתובע עובדות אלה.

64. על מנת לסבר העין יצוין לעניין אופן חישוב האומדן, כי מחיפוש באתר האינטרנט של בתי המשפט עולה כי:
- 64.1 באותו היום בו הוגשה התביעה נגד המבקשת – 24/01/06 – הגישה המשיבה עוד 59 תביעות נוספות נגד גופים שונים;
- 64.2 ביום בו הוגשה התביעה נגד המבקש – 27/11/06 – הגישה המשיבה עוד 31 תביעות נגד גופים שונים;
- 64.3 התביעה בעניין קיסונה הוגשה ביום 16/03/08. באותו היום עצמו הגישה המשיבה 8 תביעות נוספות, כאשר ביום למחרת (17/03/08) הוגשו על ידי המשיבה 26 תביעות נוספות וביום שלאחר מכן (18/03/08) 11 תביעות נוספות;
65. כל זאת, רק בעניין תביעות שהוגשו לבית משפט השלום בתל אביב-יפו בלבד!!!
66. המסקנה המתבקשת היא כי עסקינן במכונה משומנת היטב, במסגרתה מגישה המשיבה אלפים רבים של תביעות מדי שנה בשנה, תביעות שכפי שהתברר סכומן עולה באופן ניכר על הנוזקים שנגרמו בפועל למשיבה.
67. מהדו"ח התקופתי, על פי חוק ניירות ערך, של המשיבה לשנת 2007, כפי שפורסם במרץ 2008 באתר הרשות לניירות ערך⁸ (להלן: "הדו"ח"), עולים הנתונים הבאים:
- 67.1 המשיבה הינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה משנת 1993 ועד היום;
- 67.2 למשיבה זיכיון מטעם חברת אוויס אירופה לעשות שימוש במוטג "אוויס" בישראל;
- 67.3 תחומי פעילותה של המשיבה הינם השכרת רכבים לזמן קצר, השכרת רכבים בליסינג תפעולי ותחומי משנה נוספים לא מהותיים (עמ' 4 לדו"ח);
- 67.4 בין השנים 2000 – 2007 צמח מספר כלי הרכב אשר בבעלות המשיבה מכ- 5,000 (בשנת 2000) לכ- 26,000 (בשנת 2007);
- 67.5 השוק בו פועלת המשיבה הינו שוק אשר, לפחות עד לתודשים האחרונים, היה מצוי בצמיחה גדולה. בשנת 2007 החזיקה המשיבה בנתח השווה ל- 17% משוק הליסינג התפעולי בישראל (עמ' 21 לדו"ח);
- 67.6 בין השנים 2002 – 2007 שולשה כמות לקוחות החברה וכמות ההזמנות לליסינג תפעולי;
- 67.7 בשנת 2007 לבדה, רכשה המשיבה למעלה מ- 12,000 כלי רכב חדשים (עמ' 1 לדו"ח הדירקטוריון על עסקי התאגיד);
- 67.8 בדו"ח אין התייחסות להליכים משפטיים נגד לקוחות המשיבה ונגד צדדי ג', עקב היות סכום התביעה, כל אחת בפני עצמה, בהיקף קטן ולא מהותי לכשעצמו (עמ' 35 לדו"ח);
- 67.9 ההון העצמי של המשיבה, נכון ליום 31/12/07, היה בסך של למעלה מ- 400 מיליון ₪.
- 67.10 בשנת 2007 הסתכמו הכנסות המשיבה בסך של כ- 985 מיליון ₪; הרווח התפעולי היה למעלה מ- 200 מיליון ₪ והרווח הנקי כ- 56 מיליון ₪;
- 67.11 החל משנת 2005 היה הרווח הנקי של המשיבה בכל שנת מס למעלה מ- 50 מיליון ₪;
- 67.12 בשנת 2006 חילקה המשיבה דיבידנד בסך של 14.6 מיליון ₪ ובשנת 2007 חילקה דיבידנד בסך של 17.6 מיליון ₪;
- 67.13 רכישות החברה מספקיה, כולל רכישת רכבים, הסתכמו בשנת 2005 בכ- 1.2 מיליארד ₪, בשנת 2006 בכ- 1.4 מיליארד ₪ ובשנת 2007 בכ- 1.5 מיליארד ₪;

68. בהנחה כי מדי שנה מגישה המשיבה כ- 4,000 תביעות ו/או דרישות לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכבים המצויים בבעלותה, ובהנחה כי סכומה הממוצע של כל תביעה הינו 5,000 ₪ אשר בצירוף אגרת בית משפט, שכר עדים ושכ"ט עו"ד מגיע לסך של כ- 6,000 ₪ לכל הפחות, אשר מחציתו עולה על שיעור התשלום בו נשאה המשיבה בפועל, הרי שסך כל נזקי הקבוצה המיוצגת בהתייחס לעשר השנים האחרונות עולה לכדי סך של 120,000,000 ₪ (מאה ועשרים מיליון שקלים חדשים) (10 X 3,000 ₪ או 4,000 X).

69. ככל ויתברר כי בנוסף לתשלומים אותם קיבלה המשיבה שלא כדין מידי המבקשים ומידי יחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש, גבתה המשיבה גם דמי השתתפות עצמית משוכרי הרכב בלא שתקוז אותם מהסכומים שנדרשו יחיד הקבוצה לשלם לה, יבקשו המבקשים לתקן סכום התובענה הייצוגית ולהוסיף לה גם סכומים אלו.

ה. התובענה ראויה להידון כתובענה ייצוגית –

70. הקבוצה שייצוגה מתבקש כוללת כל אדם ו/או תאגיד אשר במהלך 10 השנים שקדמו להגשת בקשה זו, קיבלה ממנו המשיבה כספים כפיצוי בעבור נזקים שנגרמו לרכב המצוי בבעלות המשיבה, בין אם עסקינן באדם ו/או תאגיד עמם היתה המשיבה קשורה בהסכם כלשהו, דהיינו לקוח ישיר של המשיבה, ובין אם עסקינן בצד שלישי למשיבה, ובין אם מדובר בפיצוי ששולם למשיבה בפשרה לאחר מכתב התראה או לפי פסק דין ו/או בכל דרך אחרת (להלן: "הקבוצה המיוצגת").

71. לחילופין, כל הגדרה אחרת, לרבות חלוקה לתתי קבוצות, כפי שימצא לנכון בית המשפט הנכבד.

72. כאמור, בשלב זה אין בידי המבקשים לדעת מהו גודלה של הקבוצה המיוצגת, שכן נתונים אלו מצויים ברשותה הבלעדית של המשיבה, אולם למבקשים יש יסוד יותר מסביר להניח כי המדובר בעשרות אלפים של יחידים ו/או גופים שנפגעו ממעשיה של המשיבה.

שאלות מהותיות משותפות של עובדה ומשפט

73. התובענה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל יחיד הקבוצה המיוצגת ויש אפשרות סבירה שהן תוכרענה לטובת הקבוצה המיוצגת, בין היתר כמפורט להלן:

73.1 האם המשיבה קיבלה מיחיד הקבוצה המיוצגת כספים כפיצוי עבור תיקון הרכבים המצויים בבעלותה, אשר עולים על הנזקים בהם נשאה המשיבה בפועל?

73.2 האם הגישה המשיבה לבתי המשפט, לנתבעים ולאנשים שקיבלו ממנה מכתבי התראה בגין חוב כספי עקב נזק שגרמו לרכביה, מסמכים שאינם נכונים ו"מנופחים" יחסית לסכומים ששולמו בפועל על ידי המשיבה?

73.3 האם נפסקו לטובת המשיבה, על בסיס ראיות שהוגשו מטעם המשיבה אשר אינן משקפות המציאות לעניין הנזקים בהן נשאה המשיבה בפועל, עשרות אלפי פסקי דין?

73.4 האם המשיבה גבתה משוכרי הרכבים ממנה תשלום דמי השתתפות עצמית בגין אותם הנזקים מהם ביקשה להיפרע מיחיד הקבוצה המיוצגת?

73.5 אם התשובה לשאלה בסעיף 73.4 לעיל הינה בחיוב, האם ניכתה המשיבה הכספים שהתקבלו כדמי השתתפות עצמית מדרישתה לפיצוי שהופנתה כנגד יחיד הקבוצה המיוצגת?

73.6 האם על המשיבה להשיב ליחיד הקבוצה המיוצגת את הכספים ששולמו לה ביתר, דהיינו כספים אשר המשיבה לא נשאה בתשלומם בפועל או שהמשיבה קיבלה אותם בכפל (הן כדמי השתתפות עצמית והן מיחיד הקבוצה המיוצגת)?

תובענה ייצוגית- דרך יעילה והוגנת

74. המבקשים יטענו כי בירור התובענה על דרך של תובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת לצורך הכרעה במחלוקת, בנסיבות העניין דנו, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:
75. המדובר בתשלומים ביתר אותם קיבלה המשיבה מיחידי הקבוצה המיוצגת, אשר כל אחד מהם שילם למשיבה סכום ביתר שאינו גבוה במיוחד (3,000 ₪ לפי אומדן המבקשים).
76. סך כל יחידי הקבוצה המיוצגת מוערך בעשרות אלפים ואין ספק כי הדרך הראויה לבירור העניין הינו באמצעות תובענה ייצוגית ולא באמצעות תובענות פרטיות, אשר אם תוגשנה חרף סכומן הנמוך, תיצורנה קושי ומעמסה בלתי נסבלים על מערכת המשפט.
77. הגשת תביעות פרטניות על ידי יחידי הקבוצה המיוצגת עלולה ליצור פסיקות סותרות – תוצאה שאין ספק כי אינה רצויה כלל.
78. בירורן המקיף והמלא של הטענות נשוא הבקשה הינו בעל חשיבות צרכנית וכללית מן המעלה הראשונה ויתכן ואף בעל השלכות מרחיקות לכת הרבה מעבר לכך.

הלימות הייצוג

79. משרד עו"ד רם אפרתי, הינו בעל ניסיון מקצועי בכלל וניסיון בתובענות ייצוגיות בפרט:
- 79.1 עו"ד רם אפרתי הינו בעל משרד עצמאי העוסק בתחום הליטיגציה ובתחום המסחרי-אזרחי. עו"ד אפרתי הינו בעל ניסיון וותק בעריכת דין של כ- 20 שנים, במהלך היה בין היתר שותף במשרד רם כספי ושות', שקל ושות' וכן שימש כיועץ המשפטי של חברת שופרסל בע"מ, ובמסגרת זו צבר ניסיון בעניין תביעות ייצוגיות.
- 79.2 עו"ד פלורי ניסן הינה בעלת ותק של למעלה מחמש שנים כעורכת דין, וכן בעלת תואר ראשון ושני בכלכלה, ועוסקת במסגרת מקצועה כעו"ד בעיקר בליטיגציה מסחרית בהיקף ניכר.
- 79.3 עו"ד אפרתי ועו"ד ניסן מייצגים תובעים ונתבעים במגוון תביעות אזרחיות ומייצגים תובעים בתביעות ייצוגיות כגון ת.מ. 126/06 (מחוזי ת"א) ניסן נ' המל"ל (תובענה להשבה שהוגשה נגד רשות ואשר הוכרה כראויה להתברר כתביעה ייצוגית ובימים אלו ממתינה לפסק דינו של כבוד בית המשפט באשר לפיצוי לחברי הקבוצה המיוצגת שם) ות.א. 2242/08 (בש"א 21549/08 מחוזי ת"א) פרלמן נ', אשר טרם החלה להתברר ועניינה בניכוי מס במקור שלא כדין על ידי הנתבעים (תובענה זו הוגשה בייצוג משותף יחד עם עו"ד גרפי).
80. עו"ד חגית חופי הינה בעלת ותק של כ- 5 שנים כעורכת דין ועוסקת בעיקר בתחום האזרחי ובדיני נזיקין. לעו"ד חופי ניסיון רב בייצוג תובעים ונתבעים בתחום נזקי רכוש, לרבות ייצוג חברות ביטוח וחברות לסינג.
81. לאור האמור קיים יסוד סביר להניח כי ב"כ המבקשים ייצוגו את כלל חברי הקבוצה שייצוגם מבוקש בתום לב וינחלו את ענייניה של הקבוצה בדרך המקצועית הראויה ביותר.

1. הסעדים הנתבעים-

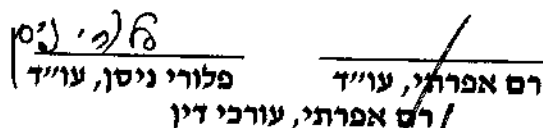
82. הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הייצוגית הינם כדלקמן:-
- 82.1 להורות על השבתם של הכספים ששולמו למשיבה על ידי יחידי הקבוצה המיוצגת בגין נזקים שנגרמו לרכבי המשיבה והעולים על סכום הנזקים בהם נשאה המשיבה בפועל, דהיינו הפרש שבין חשבוניות התיקון שהוצגו בפני יחידי הקבוצה המיוצגת לבין התשלום אותו שילמה המשיבה בפועל בעבור ביצוע התיקונים, לרבות הפרש בגין חלק יחסי של ירידת הערך (הנגזר כאמור מהערכת שווי הנזק);

- 82.2 להורות על השבתם של חלקם היחסי של עלות חוות דעת שמאי, אגרת בית משפט ושכ"ט עו"ד אשר שולמו למשיבה על ידי יחידה הקבוצה המיוצגת, בשיעור השווה להפרש באחוזים שבין עלות תיקון הנזקים בפועל לבין הסכומים ששולמו למבקשת על ידי יחידה הקבוצה (נגזר מתוצאת סעיף 82.1 לעיל);
- 82.3 ככל ויש צורך בכך בנסיבות העניין, להורות על ביטולם של פסקי הדין שניתנו בעניין תביעות שהוגשו על ידי המשיבה נגד יחידה הקבוצה המיוצגת;
- 82.4 ליתן פסק דין הצהרתי/צו עשה, אשר תחולתו צופה פני העתיד, לפיו ייאסר על המשיבה לגבות כפיצוי בגין נזקים לרכביה סכומים העולים על התשלומים בהם נשאה המשיבה בפועל בעבור תיקונם של נזקים אלו;
- 82.5 לפסוק גמול הולם למבקשים, במעמדם כתובעים ייצוגיים;
- 82.6 לפסוק שכר טרחה ראוי לעורכי הדין המייצגים, ב"כ המבקשים;

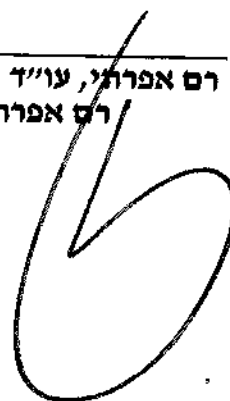
ז. דברי סיום –

83. המעשים אותם גוללו המבקשים בבקשתם זו הינם בעלי חומרה מיוחדת, עת עסקינן בחברה ציבורית וזאת, במיוחד נוכח היקפם של אלו הן מבחינת האנשים שניזוקו מהם והן מן הבחינה הכספית.
84. המבקשים עשו כל שלאל ידם על מנת לפרט ובעיקר לבסס טענותיהם כנגד המשיבה, וזאת על מנת שלא לחטוא, חלילה, כלפי המשיבה.
85. המבקשים עותרים לקבלת הסעדים המפורטים בסעיף 82 לעיל וסבורים כי סעדים אלו הינם נכונים, צודקים וראויים בנסיבות העניין.
86. למיטב ידיעת ב"כ המבקשים ולאחר בדיקתם בפנקס התובענות הייצוגיות, לא הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית שעניינה זהה או דומה לעניין נשוא בקשה זו.
87. לבקשת אישור זו מצורף נוסח התובענה הייצוגית, כמתחייב בחוק, ובכפוף לקבלת בקשת האישור על ידי בית המשפט הנכבד ואישור התובענה הייצוגית.
88. בקשת אישור זו נתמכת בתצהירי המבקשים, המהווים – על נספחיהם – חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

חגית חופי, עו"ד

רם אפרתי, עו"ד
פלורי ניסן, עו"ד
רם אפרתי, עורכי דין

באי כוח המבקשים

תצהיר

אני הח"מ עופרה אפרתי בעלת ת"ז שמשפחה 028664761, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר את האמת, שאם לא כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזאת בכתב, כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה לבקשת אישור תביעה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 בתובענה אותה מבקשים ה"ה דרור סדן ואני להגיש נגד חברת דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ (להלן בהתאמה: "התובענה" ו"המשיבה").
 2. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, עניינה של התובענה בתמצית, הינה התעשרות שלא כדין, כמו גם הפרת חובת תום הלב והפרת חובות חקוקות, ככל הנראה תוך תרמית והטעיה של המשיבה אותי ואחרים, מהם תבעה המשיבה כספים בעבור תיקון רכבים המצויים בבעלות המשיבה.
 3. כפי שיפורט להלן, התברר לי, לתדהמתי הרבה, כי המשיבה כבדרך שגרה תבעה כספים בגין עלויות בהן נשאה כביכול לשם תיקון רכבים שניזוקו בתאונה, בעוד שבפועל שילמה המשיבה לספקיה סכומים מופחתים בהרבה מאלו שנתבעו על ידה.
 4. למיטב הבנתי ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, בדרך זו גרפה המשיבה לכיסה סכומים ניכרים ביותר, תוך שהיא פועלת בחוסר תום לב ותוך עשיית עושר ולא במשפט ולעיתים אף תוך עשיית שימוש לרעה בהליכי משפט, ונקטה בפעולות העולות כדי תרמית.
 5. הנני אזרחית ישראלית ובכל הזמנים הרלבנטיים לבקשה זו, הבעלים של רכב מ.ר. 80-265-28 (להלן: "הרכב שלי").
 6. למיטב ידיעתי, המשיבה, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ ח.פ. 5200039249 (לעיל ולהלן: "המשיבה"), הינה חברה ציבורית שעיסוקה בהחכרת והשכרת רכב לתקופת קצרות וארוכות ובבעלותה עשרות אלפי רכבים המשמשים אותה לצורך עיסוקה זה.
 7. ביום 02/08/04 הייתי מעורבת בתאונת דרכים שהתרחשה ברחוב ויצמן ברעננה, במהלכה פגע/נגע הרכב שלי קלות ברכב מסוג פורד פוקוס מ.ר. 22-320-35 אשר היה בבעלותה של המשיבה (להלן בהתאמה: "התאונה" ו"הפורד").
 8. בעקבות התאונה, הגישה המשיבה תביעה נגדי, בה נדרשתי לשלם למשיבה סך של 4,372 ₪, כפיצוי עבור העלויות בהן כביכול נשאה המשיבה לשם תיקון הפורד, לרבות ירידת ערך ועלות חוות דעת שמאי (ת.א. 132110/06 שלום ת"א, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' עפרה אפרתי, להלן: "התביעה").
- ... העתק כתב התביעה מצורף כנספח א' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
9. בכתב הגנה שהוגש מטעמי, נטען בין היתר, לעניין חוות דעת השמאי ולעניין אופן חישוב הנזקים הנתבעים.
- ... העתק כתב ההגנה שהוגש מטעמי מצורף כנספח ב' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
10. בפסק הדין שניתן מיד לאחר הקירתו הנגדית של השמאי מטעם המשיבה, מר זאב טוניק, התקבלה התביעה נגדי במלואה וחויבתי בתשלום סך של 3,772 ₪ בגין תשלום לנותני שירותים, דמי שמאות וירידת ערך (בהתאם לסעיפים 7.1 – 7.4 לתביעה נגדי נספח א' לעיל), בצירוף אגרת בית משפט, שכ"ט עו"ד ושכר עדים (להלן: "פסק הדין נגדי").
- ... העתק פרוטוקול דיון מיום 31/12/06 והעתק פרוטוקול דיון ופסק הדין מיום 19/04/07 בעניין התביעה נגדי מצורפים בהתאמה כנספחים ג' ו- ג' לתצהירי זה ומהווים חלק בלתי נפרד הימנו.

11. התקשיתי להסכיין עם פסק הדין שניתן נגדי, מאחר וסברתי בין היתר כי לא עלה בידי המשיבה להוכיח העלויות בהן נשאה בפועל לשם תיקון הפורד, ולכן הגשתי ביום 29/05/07 הודעת ערעור (ע"א 2807/07 מחוזי ת"א להלן: "הערעור"), בו טענתי בין היתר לעניין מהימנותה של חוות הדעת שצורפה לכתב התביעה נגדי.
- ... העתק הודעת ערעור מיום 29/05/07 מצורף כנספח ד' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
12. בדיון שהתקיים בפני ערכאת הערעור ביום 28/11/07, המליץ המוטב הנכבד על מתן פסק דין על פי סעיף 79(א) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, ללא נימוקים, וזאת מפאת שוויו הכספי הנמוך של הערעור.
- ... העתק פרוטוקול הדיון בערעור מיום 28/11/07 מצורף כנספח ה' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
13. לנוכח המלצתו החמה של בית משפט של ערעור למתן פסק דין על דרך הפשרה כאמור, הסכמתי להצעה זו וכך עשה גם ב"כ המשיבה, וביום 20/01/08 ניתן פסק דין בעניין הערעור לפיו, מלבד שינוי מועד תחילת ההצמדה של הנוק בו נשאה המשיבה לטענתה, נותר פסק הדין של בית המשפט קמא על כנו.
- ... העתק פסק הדין מיום 20/01/08 בעניין הערעור מצורף כנספח ו' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
14. משכך, יצאתי בסופו של יום וידי על ראשי ובתחושה קשה של תסכול, שכן סברתי כי חויבתי בתשלום העולה פי כמה על הנוק שנגרם בפועל למשיבה, אם בכלל.
15. באותה העת לא עלה בדעתי ולא שיערה את העתיד להתגלות חודשים מועטים מאוחר יותר, דהיינו כי המשיבה מגישה, באופן שיטתי, כראיה מטעמה חשבוניות מס בסכומים הגבוהים פי כמה מאלו ששולמו על ידה בפועל לספקיה בגין תיקון נזקים שנגרמו לרכבים שבעלותה.
- פסק הדין בעניין התביעה של המשיבה נ' קיסונה מלי ואח'**
- כל האמור בפרק זה מבוסס על מידע שנמסר לי על ידי יועציי המשפטיים.
16. חודשים ספורים לאחר האירועים נשוא פסק הדין שניתן נגדי, התנהל בפני בית המשפט השלום בתל אביב דיון הוכחות בעניין ת.א. 20487/06 דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ (המשיבה כאן) נ' קיסונה מלי ומנורה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "עניין קיסונה").
17. בעניין קיסונה, הגישה המשיבה תביעה על סך של 42,925 ₪, בגין נזקים שנגרמו לכאורה לרכבה של המשיבה על ידי רכב בו נהגה הגב' קיסונה.
18. דיון ההוכחות בעניין קיסונה התקיים ביום 10/11/08 (להלן: "הדיון") ובמהלכו נחקרו השמאי שנתן חוות דעת בעבור המשיבה (מר שבי גולדמן, להלן: "השמאי") וה"ה שלמה גרינשטיין ודורון קידר (להלן: "מוכרי חלקי החילוף"), אשר עסקים המצויים בבעלותם מכרו למשיבה חלקי חילוף ששימשו לצורך תיקון רכבה של המשיבה.
- ... העתק פרוטוקול הדיון מיום 10/11/08 בעניין קיסונה (להלן: "הפרוטוקול") מצורף כנספח יא' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
19. בעת עדותו של השמאי, התברר כי הוא אינו מי שחתם על דו"ח השמאות שהוגש מטעם המשיבה בעניין קיסונה, ולמעשה השמאי החתום על הדו"ח האמור ככל לא ראה את הרכב הניזוק.

20. עוד התברר מעדותו של השמאי, כי חוות דעתו ניתנה בלא שיבדוק האם הרכב תוקן בפועל אם לאו וכן התברר כי, ככל הנראה, השמאי מודע לכך שיש פער בין המחירים המצוינים בחוות הדעת לבין אלו המשולמים בפועל לספקים מהם רוכשת המשיבה חלקי חילוף לשם תיקון הרכבים (עמוד 2 שורה 22 לפרוטוקול):

”ש. אתה יכול להסביר מדוע נרשם בע' 3 בהערה 1, שחוה"ד סוכמה ללא תיקון בפועל?

ת. ...אני לא יודע איזה הנחות הם מקבלים. זה שהתובעת מקבלת אחר כך הנחות שאני לא יודע לגביהן, זה לא בידיעתי ולא מתפקידי”.

21. בהמשך, אישר השמאי כי בעת בדיקת הרכב הוא אינו בודק קיומן של הקבלות המעידות על הסכום ששולם על ידי המשיבה בעבור התיקון ולאחר מכן העיד כי השיטה בה הוא נותן חוות דעתו בעבור חברות הביטוח היא שונה (עמ' 3 שורה 1 לפרוטוקול):

”ש. אתה נותן גם חו"ד לחברות ביטוח?

ת. כן.

ש. גם בחברות ביטוח אתה לא בודק קבלות?

ת. עם חברות הביטוח אנחנו עובדים עם קבלות.”

22. האמת לאמיתה והעגומה כל כך, התבררה במהלך חקירתם הנגדית של סוחרי החלפים המשומשים - כך העיד מר גרינשטיין (עמ' 4 שורה 15 לפרוטוקול):

”ש. אתה מציג בפני חשבונית מס' 91062...בהזמנה שקבלת התבקשת להביא גם את הקבלות עבור התשלום ששולם בפועל לפי ההזמנה.

ת. זה תשלום לבנק שמועבר פעם בחודש והוא כולל בתוכו המון חשבוניות. יש כאן החשבוניות והזיכוי. זה פחות זה – זה מה ששולם. (ההדגשה לא במקור – פ.ג.)

23. בהמשך חקירתו של מר גרינשטיין התברר כי החשבונית, אותה הציגה המשיבה בפני כבוד בית המשפט כראיה המבססת עילת פיצוי, היתה על סך של 14,818 ₪ בעוד בפועל שילמה המשיבה למר גרינשטיין רק 5,400 ₪ עבור אותם פריטים עצמם (עמ' 4 שורה 10 לפרוטוקול):

”ש. בחשבונית הסכום שמופיע זה 14,818 + מע"מ.

ת. כן.

ש. בהצעת המחיר שבנ/1 אותה נתת מופיע 5,400 ₪ עבור אותם פריטים, זה עם או בלי מע"מ?

ת. זה בלי מע"מ.

ש. מה המחיר ששולם לך ע"י אוויס עבור שני הפריטים האלה?

ת. הסכום המצוין בהזמנה נ/1.

ש. דהיינו 5,400 ₪?

ת. כן.

ש. אני מציג בפניך חשבונית זיכוי מס' 20269 אותה מסרת לידי בתחילת הדיון היום על החשבונית נ/2, על הסך של 14,818 ₪ איזה סכום זיכית מהחשבונית הזו?

ת. 9,418 ₪, ולאחר זיכוי זה אמור לתת את הסכום המופיע בנ/1.”

24. במענה לשאלת כבוד בית המשפט הסביר מר גרינשטיין :

"...ללקוח גדול כמו התובעת שקונה אצלי בסכומים כאלה מגיעה לו הנחה. אז המחיר שנרשם בחשבונית כמו 2/נ הוא מחיר היבואן עם המספר הקטלוגי של היבואן מאחר שזה חלק מקורי, מינוס ההנחה, וזה הנטו..." (ההדגשות לא במקור – (נ.פ.).

25. גם מר קידר, אף הוא סוחר חלקי חילוף, העיד דברים דומים (עמוד 6 שורה 15 לפרוטוקול):

"...ההזמנה מגיעה עם תמחורים, עם מחירי נטו, זה אומר שלחלק יש מחיר לצרכן והמחיר נטו הוא אחרי הנחה מסוימת....

... החיוב הוא במחירי ברוטו, המחיר לצרכן זה מה שאני מחייב. מעט או פעמים בחודש מוציאים זיכוי כללי על הפרשים בין מחירי הצרכן למחיר שסוכם עליו בזמן ההזמנה. המחירים שאני מחייב הם בתתאם להזמנה..." (ההדגשות לא במקור – (נ.פ.).

26. בהתייחס לחשבונית שהוצאה על ידו בעניין קיסונה העיד מר קידר (עמוד 6 שורה 7 לפרוטוקול):

"ש. כנגד החשבונית הזו, מאחר ואמרת שמה ששולם לך זה מה שמופיע בנ/4, מוצא איזה מסמך לאויס? איזה מסמך?

ת. אני מוציא בסוף החודש חשבונית זיכוי על כל הפרשים".

27. לאחר תום החקירות האמורות ביקש ב"כ הנתבעות לדחות את התביעה ובמענה לכך ולאחר ששמע את עמדת בית המשפט הנכבד, השיב ב"כ המשיבה (עמוד 9 שורה 1 לפרוטוקול):

"שמעתי את דברי בית המשפט שלא לפרוטוקול ואני מבקש לדחות את התביעה. התובעת תשלם את שכר בטלת עדיה ועדי ההגנה, והמסר שהעביר בית המשפט שלא לפרוטוקול יועבר, במלוא חומרתי, למרשתי".

28. מיד לאחר מכן ניתן פסק דין הדוחה את התביעה ומחייב את המשיבה בתשלום בטלת עדי התביעה וההגנה וב"כ המשיבה הצטווה להביא את הפרוטוקול ואת עמדת בית המשפט שלא לפרוטוקול בפני המשיבה (עמוד 6 שורה 6 לפרוטוקול).

29. נקל לשער מה היו אותם הדברים שנאמרו שלא לפרוטוקול על ידי בית המשפט הנכבד, שכן ברורה התדהמה המתעוררת לנוכח עוז רוחה של המשיבה, המתעשרת על גבם של אזרחים תמימים, אשר בדרך כלל אין ידם משגת לשכור שירותיו של עו"ד כדי להתגונן מפני תביעות כגון אלו המוגשות על ידי המשיבה, ואין בידם הכלים לבחון ולבדוק את טענותיה של המשיבה בקשר עם הכספים שכביכול הוצאו על ידה לצורך תיקון הרכבים, מה גם שהמשיבה מתהדרת בהצגת חשבוניות מס מהוגנות לכאורה.

30. ניתן למצוא רמזים לתוכן דבריו של כבוד בית המשפט בסיומו של הדיון בעניין קיסונה, בשתי כתבות שפורסמו באינטרנט ולפיהן מה שהתגלה לפני בית המשפט מידר שינה מעיניו, וזאת בהתייחס לעוולות שנעשו אולי בפסקי דין קודמים, עקב הסתמכות על טיעוני של המשיבה.

... תעתק כתבה שפורסה באתר www.insurance.org.il ביום 20/11/08 והעתק כתבה שפורסמה ביום 17/11/08 במדור צרכנות באתר www.ynet.co.il מצורפים כנספחים יב'1, יב'2 בהתאמה לתצהירי זה ומהווים חלק בלתי נפרד הימנו.

31. למותר לציין את תגובתי הנדהמת למקרא הכתבות בעיתונים אודות נסיבות מתן פסק הדין בעניין קיסונה, אשר עורר בקרבי מחדש את תחושת אי הצדק שנעשתה עמי ואת הרגשתי כי לא רק שהמשיבה הוליכה אותי – כמו גם אחרים – שולל, אלא שאף עלה בידה לסמא את עיני בתי המשפט, אשר הסתמכו על החשבוניות שהוצגו בפניהם על ידה וחייבו שוב ושוב נתבעים שונים בעלויות המצוינות בחשבוניות האמורות, בעוד בפועל המשיבה משלמת לספקים ונותני השירותים השונים רק חלק קטן מהסכום המצוין בחשבונית.
32. מאליו מובן כי האפשרות שהמשיבה מציגה ביודעין חשבוניות בעבור תיקון רכבים, אשר אינן משקפות את התשלום בו נשאה המשיבה בפועל, כלל לא עלתה על דעתי ולא ניתן היה לצפות כי תרחיש מעין זה הינו אף לא בבחינת אפשרות קלושה, במיוחד עת עסקינן בחברה ציבורית על כל המשתמע והמתחייב מעצם מעמדה זה.
33. למיטב ידיעתי, תביעות מעין אלו שהוגשו על ידי המשיבה בעניין קיסונה, כמו גם נגדי, מוגשות על ידי המשיבה גם נגד גופים שהתקשרו עם המשיבה בהסכמי ליסינג ואשר לאחר שהחזירו למשיבה את הרכב בתום תקופת ההסכם נתבעים על ידי המשיבה לשלם לה פיצוי בגין נזקים שהתגלו לכאורה ברכב האמור, במסגרת התחייבותם של אלו לתשלום השתתפות עצמית.
34. על פי יעוץ משפטי שקיבלתי, עולה בהקשר זה השאלה, כלום לא הוסיפה המשיבה חטא על פשע וחייבה את שוכר הרכב אשר בבעלותה בתשלום השתתפות עצמית, בלא שתנכה סכום זה מתביעתה כלפי המבקשים? מובן כי אין בידי כל אמצעי לבירור שאלה זו והמשיבה תידרש ליתן פרטים גם לעניין זה.
35. להשלמת התמונה אציין כי יועצי המשפטיים מסרו לי שבעקבות הנסיבות שהתבררו בעניין קיסונה, ניתנה ככל הנראה הוראה ו/או התקבלה החלטה ו/או בוצעה בפועל הקפאה של הדיונים העומדים ותלויים בפני בתי המשפט ואשר עניינם תביעה של המשיבה לתשלום פיצויים בגין נזקים שנגרמו לכאורה לרכבים המצויים בבעלותה.
- ... העתק פרוטוקול דיון מיום 19/11/08 בעניין ת.א. 42624/07 (שלוס ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' פסקל חזנה ואח' מצורף **כנספח יג'** לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
- ... העתק יומני דיונים לימים 16, 17, 25 ו- 26 נובמבר 2008 ולימים 4, 8 דצמבר 2008, מהם עולה ביטול כל או חלק ניכר מהדיונים בעניין תביעות שהוגשו על ידי המשיבה מצורף **כנספח יד'** לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
36. יועצי המשפטיים מסרו לי גם כי חלקן של התביעות שהוגשו על ידי המשיבה, אשר היו תלויות ועומדות בפני בית המשפט השלום בת"א לאחר מועד מתן פסק הדין בעניין קיסונה, אף נמחק לבקשת ב"כ המשיבה.
- ... העתק פרוטוקולי דיון מיום 25/11/08 בעניין ת.א. 67293/06 ובעניין ת.א. 25313/08 וכן העתק פרוטוקול דיון מיום 26/11/08 בעניין ת.א. 20688/08, בהם ניתן פסק דין למחיקת התובענות על פי בקשת ב"כ המשיבה מצורף **כנספח טו'** לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
37. כפי שהסבירו לי יועצי המשפטיים ולמיטב הבנתי, מהאמור לעיל עולה החשש הממשי כי **המשיבה נקטה באופן שיטתי ועקבי ב"שיטה" שהביאה להתעשרותה על חשבון כל מי אשר איתרע מזלו ושילם למשיבה פיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכב בבעלותה – פיצויים שנדרשו ו/או נתבעו בהסתמך על חשבוניות מס שעתה ברור כי אינן משקפות הוצאותיה בפועל של המשיבה בגין התיקון הרלבנטי.**

ג. עילות וטענות משפטיות

כל האמור מכאן ואילך מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי, אלא אם צוין במפורש אחרת.

38. למיטב ידיעתי ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, מגישה המשיבה באופן עצמאי את כל או את מרבית תביעותיה לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה, שכן שיעור ההשתתפות העצמית של המשיבה במסגרת ביטוח צד ג' הינו גבוה ביותר (ככל הנראה 50,000 ₪ או סכום דומה). בשל סיבה זו אין בידי התביעה להיכנס בשעריו של סעיף 2 לתוספת השניה לחוק, שעניינו תביעה נגד מבטח.
39. עסקינן בחברה ציבורית, אשר ביצעה לכאורה ביוזעין תרמית אחר תרמית, תוך ביצוע לכאורה של אינספור רישומים כוזבים במסמכי תאגיד וביצוע לכאורה של עבירות מס, הכל בחוסר תום לב הזועק לשמים, תוך הפרת חובות חקוקות וביצוע עוולות שונות, במטרה לעשות עושר ולא במשפט ולהתעשר שלא כדין על גבם ועל חשבונם של מי שלטענתה אחראי לתשלום נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה.
40. מבדיקה מדגמית אותה ערכו באי כוחי לקראת הגשת בקשה זו¹, עולה כי בתביעות לפיצוי שהוגשו על ידי המשיבה בגין נזקים שנגרמו לרכביה, לא עלתה סוגיית גובהו הריאלי של הנזק שנגרם. נראה כי הן הנתבעים שם והן בתי המשפט הנכבדים הסתמכו על המוניטין (לכאורה) של המשיבה ועל עובדות היותה חברה ציבורית, בלא שיעלו כלל על דעתם את האפשרות כי המשיבה שילמה לספקיה סכום קטן בהרבה מהפיצוי הנדרש על ידה.
41. מושכלת יסוד ובסיס העיקרון העומד מאחורי הדרישה לפיצוי הניזוק על נזק שנגרם לו, הינם כי על המזיק להשיב מצב הניזוק לקדמותו² וכי בשום מקרה אין לאפשר מצב בו הניזוק מתעשר מהנזק.

החוק ועילות התביעה:

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

42. תובענה זו מוגשת בהתאם לסעיף 1 לתוספת השניה לחוק כהגדרתו לעיל, כדלקמן:

"1. תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

43. התנהלותה השערורייתית של המשיבה כלפי, כמו גם כלפי יתר יחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש, הינה כמפורט להלן:

- 43.1 המשיבה פעלה בתרמית ו/או
- 43.2 המשיבה הציגה מצגי שווא ו/או
- 43.3 המשיבה פעלה ברשלנות רבתי ותוך עצימת עין לתוצאות פעולותיה

¹ ראה למשל ת.א. 22208/07 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' שיא רמת גן בע"מ ואח' תק-של 2007(2), 21658; ת.א. 41912/05 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' חנו לונדון, תק-של 2007(4), 2348; ת.א. 17960/08 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' זמיר שון ואח', תק-של 2008(3), 804; ת.א. 1227/08 (שלום פ"ת) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' ערמנו פיליפסון יעקב ואח', תק-של 2008(4), 2523;

² ראה למשל ע"א 9656/05 נפתלי שוורץ ואח' נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בניה בע"מ ואח', תק-על 2008(3).

- 43.3 המשיבה גרמה לי, כמו גם ליחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש, לחסרון כיס שלא כדין, בשיעור ההפרש שבין סכום החשבוניות שתשלומן נתבע מהמבקשים לבין הסכום ששולם בפועל על ידי המשיבה;
- 43.4 חסרון הכיס שלי ושל יתר חברי הקבוצה שייצוגה מתבקש הועצם אף מעבר לכך, שכן עלות חוות דעת שמאי, אגרת בית המשפט ושכ"ט עו"ד נגזרים כולם מסכומה של התביעה עצמה;
- 43.5 התנהגות המשיבה עולה לכדי הטעיה, כמשמעותו של מונח זה בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"). הפרתה של חובה זו הינה עבירה פלילית כמו גם עוולה אזרחית, וזאת בהתאם לסעיפים 123(1) ו-31(א) לחוק הגנת הצרכן;
- 43.6 התנהגותה ומחדליה של המשיבה הינם בבחינת עשיית עושר ולא במשפט;
- 43.7 המשיבה הפרה חובות חקוקות ובין היתר סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981; פרסום פרט מטעה על פי חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968; הפרת הזehירות כלפי המבקשים על פי סעיף 252 (ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999; איסור על רישום כוזב במסמכי תאגיד ושיבוש מהלכי משפט על סעיפים 423 ו-244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;
44. המשיבה לא קיימה את החובה המוטלת עליו על פי כל אחד מהחוקים הנ"ל, אשר לפי פירושו הנכון, נועדו לטובתי או להגנתי וכן של יחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש, והתפרה גרמה לי וליחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש לנזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוונו החוקים הנ"ל.
45. בנסיבות העניין תל הכלל של הדבר מעיד על עצמו, כמשמעותו בסעיף 41 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]³ ועל המשיבה חלה חובת הראיה שכן למבקשים לא היתה ידיעה על עצם הפעולות שלא כדין בהן נקטה המשיבה ועל היקפן והנזק נגרם על ידי המשיבה, אשר שלטה באופן מוחלט ובלעדי בכל הנתונים הצריכים לעניין והאירוע שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהמשיבה לא נקטה בזהירות סבירה (שלא לדבר על זהירות כלשהי).
46. לנוכח היות כל העובדות והנתונים הצריכים לעניין מצויים באופן בלעדי בידי ובידיעת המשיבה, תצורך, במעמד משלוח בקשה זו וכתב התביעה המצורף לה לידי המשיבה, בקשה לגילוי ועיון במסמכים.
- ככל ובקשה זו לא תיענה, תוגשנה בקשות מתאימות לבית המשפט הנכבד, כל זאת לאור ההלכה שנקבעה בעניין רע"א 10052/05 יפעת ואח' נ' דלק מוטורס בע"מ ואח', פ"ד נו(4), 513 לפיה⁴:
- "...אף בשלב המקדמי של אישור תובענה כייצוגית, יש חשיבות לעמידה על גדר המחלוקת האמיתית שבין הצדדים. הגדרה מדוייקת של גדר המחלוקת, מסייעת לבית המשפט להכריע נכונה בשאלת התקיימות תנאי הסף לאישור תובענה כייצוגית.**

³ "בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה כי לתובע לא היתה ידיעה או לא היתה לו יכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי הנזק, וכי הנזק נגרם על ידי נכס שלנתבע היתה שליטה מלאה עליו, ונראה לבית המשפט שאירוע המקרה שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע לא נקט זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהוא נקט זהירות סבירה - על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי המקרה שהביא לידי הנזק התרשלות שיחוב עליה".

⁴ לעניין עצם זכותם של המבקשים לגילוי ועיון במסמכים ראה גם רע"א 6715/05 מחסני ערובה נעמן בע"מ נ' איזנברג, תק-על 2005(4), 662 וכן ת"מ 126/06 (בשי"א 31094/07 מינהלי ת"א) פלורי ניסן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי, תק-מח 2007(3), 2957.

מן האמור עולה, כי יש להחיל את הלכת טצת גם במהופך – קרי יש לאפשר גם למבקש שתובענתו תאושר כייצוגית לקבל צו לגילוי ועיון במסמכי הצד שכנגד...

...בהיות הבקשה שהגישו המבקשים בקשה למתן צו גילוי ועיון, יש להחיל עליה גם את הדרישה למשלוח בקשה לצד שכנגד טרם שמופנית לבית המשפט. אף אם תקנה 120(א) לתקנות אינה חלה ישירות על מצב הדברים נשוא בקשה זו, הרי שהיא חלה עליו מכוח היקש, ומכח ההגיון שמאחוריה – הרצון לחסוך בזמן שיפוטי.

47. למיטב הבנתי עסקינן במצב חריג שבחריגים ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי יתכן ובשל היותו כזה, לא עמד ישירות לנגד עיני המחוקק עת חוקק את החוק.

48. יועצי המשפטיים הבהירו לי את הטענות אפשריות שיתכן ותועלנה על ידי המשיבה ועניין שאלת התאמת האירועים נשוא תצהירי זה להתברר כתביעה ייצוגית וכן השאלה האם ניתן להגיש תביעה ייצוגית שעה שניתן נגדי פסק דין חלוט.

49. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, נראה כי התשובות לשתי השאלות האמורות הינה בחיוב וזאת, בין היתר, לאחר בדיקת פסיקה לעניין השאלה הראשונה⁵, מה גם שאם לא כך הדבר הרי שהמשמעות הינה כי אין בידי צדדי ג' כל יכולת להגיש בקשת אישור, ולאחר לדעת יועצי המשפטיים הסעדים המבוקשים הולמים את מטרות חקיקת החוק ויש בהם כדי להועיל לשאר יחיד הקבוצה בשמם מוגשת הבקשה לאישור נשוא תצהירי זה.

50. על מנת להקדים תרופה למכה, אקדים ואתייחס לחלן בקצרה ועל בסיס ייעוץ משפטי שקיבלתי, לטענה אפשרית של המשיבה, לפיה העובדה שבענייני ניתן פסק דין, אשר ברבות הימים הפך לחלוט ולכאורה אין ביכולתי להלין בעניין זה:

לנוכח הנסיבות הקשות המפורטות בתצהירי זה ולנוכח ההלכות בדבר אפשרות לביטול פסק דין במקרים חריגים (ואני סבורה ומקווה כי המקרה דנן אכן הינו חריג), קמה לי הזכות לבקש את ביטולו של פסק הדין⁶ וכי זכות זו עומדת גם ליחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש ואשר ניתנו כנגדם פסקי דין המחייבים אותם בתשלום פיצויים למשיבה.

בנוסף, כפי שהסבירו לי יועצי המשפטיים, חלק מהחברי הקבוצה שייצוגה מבוקש, שילמו למשיבה על סמך מכתבי התראה ו/או דרישה שנשלחו אליהם על ידי המשיבה ושלא במסגרת הליך שיפוטי, ולגבי אלו שאלה זו כלל אינה מתעוררת.

ד. אומדן הנזק למבקשים –

כל האמור בפרק זה, למעט לעניין סעיפים 52 ו-53, מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

51. מפסק הדין בעניין קיסונה עולה כי המשיבה ביקשה לחייב את הנתבעת שם, בין היתר, בסך של 14,818 ₪ בגין רכישת חלפים חדשים, בעוד בפועל שילמה המשיבה בעבור אותם החלפים סך של 5,400 ₪ בלבד, דהיינו 64% פחות ממה ששילמה המשיבה בפועל.

⁵ ראה למשל בש"א (מחוזי ת"א) 12916/08 איי. אי. ג'י ישראל חברה לביטוח בע"מ נ' בלסטרה שרית, תק-מח 2008(3), 8778.

⁶ ראה למשל: ע"א 4682/92 עזבון המנוח סלים עזרא שעת ז"ל נ' בית טלטש בע"מ ואח', תק-על 2003(2), 233; ע"א 9800/01 יעקב שאוליאן נ' רוחולה אפרמיאן ואח', תק-על 2003(1), 2184;

52. כאמור, מלבד עצם "ניפוח" סכומי התביעה בגין חלפים, עבודות ושירותים שניתנו למשיבה וכן ירידת ערך הנגזרת מסכום הנזק, חויבתי לשלם למשיבה בנוסף גם שכר טרחת השמאי, אגרת בית משפט והוצאות שכ"ט עו"ד – סכומים שנגזרו באופן ישיר מסכום התביעה עצמה.

53. בהתאם לכך, יהיו נזקיי כמפורט להלן:

53.1 חויבתי בתשלום סך של 3,772 ₪ בעבור נזקים, ירידת ערך וזכויות דעת שמאי, סך של 279 ₪ בגין אגרת בית משפט, סך של 1,000 ₪ בגין החזר הוצאות עדי המשיבה וסך של 785 ₪ שכ"ט עו"ד.

53.2 למען הזהירות ומאחר ובשלב זה אין בידי לדעת מהו שיעור ההנחות אותן קיבלה המשיבה בעבור ביצוע התיקונים נשוא התביעה נגדי, אניח כי שיעורם של זה היה 50% מהסכום אותו נתבעתי לשלם למשיבה.

53.3 לפיכך, שיעור נזקיי יהיה בסך של 2,918 ₪, אשר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין בענייני ועד ליום מתן תצהירי זה עולה לכדי סך של 3,347.67 ₪.

ה. אומדן הנזק לקבוצה שייצוגה מתבקש –

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי, אלא אם נאמר במפורק אחרת.

54. אין בידי לדעת כמה תביעות ו/או דרישות לתשלום הוגשו מטעם המשיבה, אשר עניין פיצוי המשיבה בנוזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה, על בסיס תשלומים בהן נשאה כביכול המשיבה על פי חשבונות המס השונות.

55. בעניין דגן חלים סעיפים 7 ו/או 8 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, לפיהם מתחיל מרוץ ההתיישנות מיום היוודע דבר התרמית ו/או העובדות המהותיות⁷, ואלו כידוע אלו התגלו לי זה לא מכבר (לפני כחודש ימים).

56. לאור זאת, ומתוך הבנה כי יקשה על המשיבה להמציא מסמכים ו/או נתונים הנוגעים לעבר הרחוק מאד, יערך חישוב אומדן הנזק על פי 10 השנים שקדמו להגשת הבקשה לאישור דגן.

57. יחד עם זאת, יש לשער כי עסקינן באלפים רבים של תביעות ו/או דרישות כאמור וכי **הצטברותם במשך עשר השנים האחרונות מביאה למסקנה כי עסקינן בעשרות אלפי תביעות.**

58. על מנת לסבר העין יצוין לעניין אופן חישוב האומדן, כי מחיפוש אותו ערכו באי כוחי באתר האינטרנט של בתי המשפט עולה כי:

⁷ 7. תרמית ואונאה

היתה עילת התובענה תרמית או אונאה מצד התובע, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעה לתובע התרמית או האונאה.

8. התיישנות שלא מדעת

נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאינן בזירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה.

- 58.1 באותו היום בו הוגשה התביעה נגדי – 24/01/06 - הגישה המשיבה עוד 59 תביעות נוספות נגד גופים שונים ;
- 58.2 ביום בו הוגשה התביעה נגד המבקש השני לבקשת האישור – 27/11/06 – הגישה המשיבה עוד 31 תביעות נגד גופים שונים ;
- 58.3 התביעה בעניין קיסונה הוגשה ביום 16/03/08. באותו היום עצמו הגישה המשיבה 8 תביעות נוספות, כאשר ביום למחרת (17/03/08) הוגשו על ידי המשיבה 26 תביעות נוספות וביום שלאחר מכן (18/03/08) 11 תביעות נוספות ;
59. כל זאת, רק בעניין תביעות שהוגשו לבית משפט השלום בתל אביב-יפו בלבד!!!
60. המסקנה המתבקשת היא כי עסקינן במכונה משומנת היטב, במסגרתה מגישה המשיבה אלפים רבים של תביעות מדי שנה בשנה, תביעות שכפי שהתברר סכומן עולה באופן ניכר על הנזקים שנגרמו בפועל למשיבה.
61. מהדו"ח תקופתי, על פי חוק ניירות ערך, של המשיבה לשנת 2007, כפי שפורסם במרץ 2008 באתר הרשות לניירות ערך⁸ (להלן: "הדו"ח"), עולים הנתונים הבאים:
- 61.1 המשיבה הינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה משנת 1993 ועד היום ;
- 61.2 למשיבה זיכיון מטעם חברת אוויס אירופה לעשות שימוש במוטג "אוויס" בישראל ;
- 61.3 תחומי פעילותה של המשיבה הינם השכרת רכבים לזמן קצר, השכרת רכבים בליסינג תפעולי ותחומי משנה נוספים לא מהותיים (עמ' 4 לדו"ח) ;
- 61.4 בין השנים 2000 – 2007 צמח מספר כלי הרכב אשר בבעלות המשיבה מכ-5,000 (בשנת 2000) לכ-26,000 (בשנת 2007) ;
- 61.5 השוק בו פועלת המשיבה הינו שוק אשר, לפחות עד לחודשים האחרונים, היה מצוי בצמיחה גדולה. בשנת 2007 החזיקה המשיבה בנתח השווה ל- 17% משוק הליסינג התפעולי בישראל (עמ' 21 לדו"ח) ;
- 61.6 בין השנים 2002 – 2007 שולשה כמות לקוחות החברה וכמות ההזמנות לליסינג תפעולי ;
- 61.7 בשנת 2007 לבדה, רכשה המשיבה למעלה מ- 12,000 כלי רכב חדשים (עמ' 1 לדו"ח הדירקטוריון על עסקי התאגיד) ;
- 61.8 בדו"ח אין התייחסות להליכים משפטיים נגד לקוחות המשיבה ונגד צדדי ג', עקב היות סכום התביעה, כל אחת מהן בפני עצמה, בהיקף קטן ולא מהותי לכשעצמו (עמ' 35 לדו"ח) ;
- 61.9 ההון העצמי של המשיבה, נכון ליום 31/12/07, היה בסך של למעלה מ- 400 מיליון ₪ ;
- 61.10 בשנת 2007 הסתכמו הכנסות המשיבה בסך של כ- 985 מיליון ₪ ; הרווח התפעולי היה למעלה מ- 200 מיליון ₪ והרווח הנקי כ- 56 מיליון ₪ ;

⁸ <http://maya.tase.co.il/bursa/CompanyDetails.asp?CompanyCd=459>

- 61.11 החל משנת 2005 היה הרווח הנקי של המשיבה בכל שנת מס למעלה מ- 50 מיליון ₪ ;
- 61.12 בשנת 2006 חילקה המשיבה דיבידנד בסך של 14.6 מיליון ₪ ובשנת 2007 חילקה דיבידנד בסך של 17.6 מיליון ₪ ;
- 61.13 רכישות החברה מספקית, כולל רכישת רכבים, הסתכמו בשנת 2005 בכ- 1.2 מיליארד ₪, בשנת 2006 בכ- 1.4 מיליארד ₪ ובשנת 2007 בכ- 1.5 מיליארד ₪ ;
62. בהנחה כי מדי שנה מגישה המשיבה כ- 4,000 תביעות ו/או דרישות לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכבים המצויים בבעלותה, ובהנחה כי סכומה הממוצע של כל תביעה הינו 5,000 ₪ אשר בצירוף אגרת בית משפט, שכר עדים ושכ"ט עו"ד מגיע לסך של כ- 6,000 ₪ לכל הפחות, אשר מתציתו עולה על שיעור התשלום בו נשאה המשיבה בפועל, הרי שסך כל נזקי הקבוצה המיוצגת בהתייחס לעשר השנים האחרונות עולה לכדי סך של 120,000,000 ₪ (מאה ועשרים מיליון שקלים חדשים) (3,000 X ₪ או 4,000 X ₪).
63. ככל ויתברר כי בנוסף לתשלומים אותם קיבלה המשיבה ממני ומיחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש שלא כדון, גבתה המשיבה גם דמי השתתפות עצמית משוכרי הרכב, יבקשו באי כוחי לתקן סכום התובענה הייצוגית ולהוסיף לה גם סכומים אלו.

1. התובענה ראויה להידון כתובענה ייצוגית –

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

64. הקבוצה שייצוגה מתבקש כוללת כל אדם ו/או תאגיד אשר במהלך 10 השנים שקדמו להגשת בקשה זו, קיבלה ממנו המשיבה כספים כפיצוי בעבור נזקים שנגרמו לרכב המצוי בבעלות המשיבה, בין אם עסקינן באדם ו/או תאגיד עמם היתה המשיבה קשורה בהסכם כלשהו, דהיינו לקוח ישיר של המשיבה, ובין אם עסקינן בצד שלישי למשיבה, ובין אם מדובר בפיצוי ששולם למשיבה בפשרה לאחר מכתב התראה או לפי פסק דין ו/או בכל דרך אחרת (להלן: "הקבוצה המיוצגת").
65. לחילופין, כל הגדרה אחרת, לרבות חלוקה לתתי קבוצות, כפי שימצא לנכון בית המשפט הנכבד.
66. כאמור, בשלב זה אין לדעת מהו גודלה של הקבוצה המיוצגת, שכן נתונים אלו מצויים ברשותה הבלעדית של המשיבה, אולם יש יסוד יותר מסביר להניח כי המדובר בעשרות אלפים של יחידים ו/או גופים שנפגעו ממעשיה של המשיבה.

שאלות מהותיות משותפות של עובדה ומשפט

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

67. התובענה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל יחידי הקבוצה המיוצגת ויש אפשרות סבירה שהן תוכרענה לטובת הקבוצה המיוצגת, בין היתר כמפורט להלן:
- 67.1 האם המשיבה קיבלה מיחידי הקבוצה המיוצגת כספים כפיצוי עבור תיקון הרכבים המצויים בבעלותה, אשר עולים על הנזקים בהם נשאה המשיבה בפועל?
- 67.2 האם הגישה המשיבה לבתי המשפט, לנתבעים ולאנשים שקיבלו ממנה מכתבי התראה בגין חוב כספי עקב נזק שגרמו לרכביה, מסמכים שאינם נכונים ו"מנופחים" יחסית לסכומים ששולמו בפועל על ידי המשיבה?
- 67.3 האם נפסקו לטובת המשיבה, על בסיס ראיות שהוגשו מטעם המשיבה אשר אינן משקפות המציאות לעניין הנזקים בהן נשאה המשיבה בפועל, עשרות אלפי פסקי דין?
- 67.4 האם המשיבה גבתה משוכרי הרכבים ממנה תשלום דמי השתתפות עצמית בגין אותם הנזקים מהם ביקשה להיפדע מיחידי הקבוצה המיוצגת?

- 67.5 אם התשובה לשאלה בסעיף 70.4 לעיל הינה בחיוב, האם ניכתה המשיבה הכספים שהתקבלו כדמי השתתפות עצמית מדרישתה לפיצוי שהופנתה כנגד יחידי הקבוצה המיוצגת?
- 67.6 האם על המשיבה להשיב ליחידי הקבוצה המיוצגת את הכספים ששולמו לה ביתר, דהיינו כספים אשר המשיבה לא נשאה בתשלומם בפועל או שהמשיבה קיבלה אותם בכפל (הן כדמי השתתפות עצמית והן מיחיד הקבוצה המיוצגת)?

תובענה ייצוגית- דרך יעילה והוגנת

האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

68. בירור התובענה על דרך של תובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת לצורך הכרעה במחלוקת, בנסיבות העניין דנן, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:
69. המדובר בתשלומים ביתר אותם קיבלה המשיבה מיחידי הקבוצה המיוצגת, אשר כל אחד מהם שילם למשיבה סכום ביתר שאינו גבוה במיוחד (3,000 ₪ לפי אומדן המבקשים).
70. סך כל יחידי הקבוצה המיוצגת מוערך בעשרות אלפים ואין ספק כי הדרך הראויה לבירור העניין הינו באמצעות תובענה ייצוגית ולא באמצעות תובענות פרטיות, אשר אם תוגשנה חרף סכומן הנמוך, תיצורנה קושי ומעמסה בלתי נסבלים על מערכת המשפט.
71. הגשת תביעות פרטניות על ידי יחידי הקבוצה המיוצגת עלולה ליצור פסיקות סותרות – תוצאה שאין ספק כי אינה רצויה כלל.
72. בירורן המקיף והמלא של הטענות נשוא הבקשה הינו בעל חשיבות צרכנית וכללית מן המעלה הראשונה ויתכן ואף בעל השלכות מרחיקות לכת הרבה מעבר לכך.

הלימות הייצוג

האמור בפרק זה הינו למיטב ידיעתי.

73. משרד עו"ד רם אפרתי, הינו בעל ניסיון מקצועי בכלל וניסיון בתובענות ייצוגיות בפרט:

- 73.1 עו"ד רם אפרתי הינו בעל משרד עצמאי העוסק בתחום הליטיגציה ובתחום המסחרי-אזרחי. עו"ד אפרתי הינו בעל ניסיון וותק בעריכת דין של כ- 20 שנים, במהלך היה בין היתר שותף במשרד רם כספי ושות', שקל ושות' וכן שימש כיועץ המשפטי של חברת שופרסל בע"מ, ובמסגרת זו צבר ניסיון בעניין תביעות ייצוגיות.
- 73.2 עו"ד פלורי ניסן הינה, בעלת ותק של למעלה מחמש שנים כעורכת דין, וכן בעלת תואר ראשון ושני בכלכלה, ועוסקת במסגרת מקצועה כעו"ד בעיקר בליטיגציה מסחרית בהיקף רחב מאד.
- 73.3 עו"ד אפרתי ועו"ד ניסן מייצגים תובעים ונתבעים במגוון תביעות אזרחיות ומייצגים תובעים בתביעות ייצוגיות כגון ת.מ. 126/06 (מחוזי ת"א) ניסן נ' המל"ל (תובענה להשבה שהוגשה נגד רשות ואשר הוכרה כראויה להתברר כתביעה ייצוגית ובימים אלו ממתינה לפסק דינו של כבוד בית המשפט באשר לפיצוי לחברי הקבוצה המיוצגת שם) ות.א. 2242/08 (בש"א 21549/08 מחוזי ת"א) פרלמן נ', אשר. טרם החלה להתברר ועניינה בניכוי מס במקור שלא כדין על ידי הנתבעים (תובענה זו הוגשה בייצוג משותף יחד עם עו"ד גרפי).

74. עו"ד חגית חופי הינה בעלת ותק של כ- 5 שנים כעורכת דין ועוסקת בעיקר בתחום האזרחי ובדיני נזיקין. לעו"ד חופי ניסיון רב בייצוג תובעים ונתבעים בתחום נזקי רכוש, לרבות ייצוג חברות ביטוח וחברות לסינג.

75. לאור האמור קיים יסוד סביר להניח כי ב"כ אלו ייצגו את כלל חברי הקבוצה שייצוגם מבוקש בתום לב וינהלו את ענייניה של הקבוצה בדרך המקצועית הראויה ביותר.

ז. הסעדים הנתבעים –

האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

76. הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הייצוגית הינם כדלקמן :-

76.1 להורות על השבתם של הכספים ששולמו למשיבה על ידי יחיד הקבוצה המיוצגת בגין נזקים שנגרמו לרכבי המשיבה והעולים על סכום הנזקים בהם נשאה המשיבה בפועל, דהיינו ההפרש שבין חשבוניות התיקון שהוצגו בפני יחיד הקבוצה המיוצגת לבין התשלום אותו שילמה המשיבה בפועל בעבור ביצוע התיקונים, לרבות ההפרש בגין חלק יחסי של ירידת הערך (הנגזר כאמור מהערכת שווי הנזק);

76.2 להורות על השבתם של חלקם היחסי של עלות חוות דעת שמאי, אגרת בית משפט ושכ"ט עו"ד אשר שולמו למשיבה על ידי יחידה הקבוצה המיוצגת, בשיעור השווה להפרש באחוזים שבין עלות תיקון הנזקים בפועל לבין הסכומים ששולמו למבקשת על ידי יחיד הקבוצה (נגזר מתוצאת סעיף 79.1 לעיל);

76.3 ככל ויש צורך בכך בנסיבות העניין, להורות על ביטולם של פסקי הדין שניתנו בעניין תביעות שהוגשו על ידי המשיבה נגד יחיד הקבוצה המיוצגת;

76.4 ליתן פסק דין הצהרתי/צו עשה, אשר תחולתו צופה פני העתיד, לפיו ייאסר על המשיבה לגבות כפיצוי בגין נזקים לרכביה סכומים העולים על התשלומים בהם נשאה המשיבה בפועל בעבור תיקונם של נזקים אלו;

76.5 לפסוק גמול הולם למבקשים, במעמדם כתובעים ייצוגיים;

76.6 לפסוק שכר טרחה ראוי לעורכי הדין המייצגים, ב"כ המבקשים;

ח. דברי סיום –

77. המעשים אותם גוללתי בתצהירי זה הינם בעלי חומרה מיוחדת, עת עסקינן בחברה ציבורית וזאת, במיוחד נוכח היקפם של אלו הן מבחינת האנשים שניזוקו מהם והן מן הבחינה הכספית.

78. כפי שמסרו לי באי כוחי, עשו הם כל שלא ידם על מנת לפרט ובעיקר לבסס הטענות כנגד המשיבה, וזאת על מנת שלא לחטוא, חלילה, כלפי המשיבה.

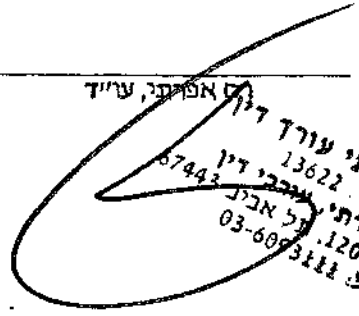
79. אני עותרת לקבלת הסעדים המפורטים בסעיף 79 לעיל ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי סעדים אלו הינם נכונים, צודקים וראויים בנסיבות העניין.

זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי - אמת.

עופרה אפרוזני

אישור

חנני מאשר בזה כי ביום 13/12/08 הופיעה בפני, רם אפרוזני עו"ד, במשרדי שברחוב יגאל אלון 120 ת"א גברת עופרה אפרוזני נושאת ת.ז. 028664761, ולאחר שהזהרתיה כי עליה להצהיר את האמת בלבד וכי תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה את נכונות הצהרתה זלעיל ותתמח עליה.

רם אפרוזני עו"ד
מ.ר. 13622
יגאל אלון 120 ת"א
תל אביב
03-6093111

רם אפרוזני עו"ד
מ.ר. 13622
יגאל אלון 120 ת"א
תל אביב
03-6093111

תצהיר

אני הח"מ דרור סדן בעל ת"ז שמספרה 022934756, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר את האמת, שאם לא כן אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב, כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה לבקשת אישור תביעה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 בתובענה אותה מבקשים ה"ה עופרה אפרתי ואני להגיש נגד חברת דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ (להלן בהתאמה: "התובענה" ו"המשיבה").
2. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, עניינה של התובענה בתמצית, הינה התעשרות שלא כדין, כמו גם הפרת חובות תום הלב והפרת חובות חקוקות, ככל הנראה תוך תרמית והטעיה של המשיבה אותי ואחרים, מהם תבעה המשיבה כספים בעבור תיקון רכבים המצויים בבעלות המשיבה.
3. כפי שיפורט להלן, התברר לי, לתדהמתי הרבה, כי המשיבה כבדרך שגרה תבעה כספים בגין עלויות בהן נשאה כביכול לשם תיקון רכבים שניזוקו בתאונה, בעוד שבפועל שילמה המשיבה לספקיה סכומים מופחתים בהרבה מאלו שנתבעו על ידה.
4. למיטב הבנתי ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, בדרך זו גרפה המשיבה לכיסה סכומים ניכרים ביותר, תוך שהיא פועלת בחוסר תום לב ותוך עשיית עושר ולא במשפט ולעיתים אף תוך עשיית שימוש לרעה בהליכי משפט, ונקטה בפעולות העולות כדי תרמית.
5. הנני אזרחי ישראלי ובכל הזמנים הרלבנטיים לבקשה זו, הבעלים של של אופנוע מ.ר. 31-713-24 (להלן: "האופנוע").
6. למיטב ידיעתי, המשיבה, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ ח.פ. 5200039249 (לעיל ולהלן: "המשיבה"), הינה חברה ציבורית שעיסוקה בהחכרת והשכרת רכב לתקופת קצרות וארוכות ובבעלותה עשרות אלפי רכבים המשמשים אותה לצורך עיסוקה זה.
7. ביום 11/01/05 הייתי מעורב בתאונת דרכים שהתרחשה בקרית עתידים- בתל אביב, במהלכה אירעה התנגשות בין האופנוע לבין רכב מסוג פורד פוקוס מ.ר. 23-628-59 אשר היה בבעלותה של המשיבה (להלן בהתאמה: "התאונה" ו"הרכב").
8. בעקבות התאונה ולאחר חילופי מכתבים בין המשיבה לבניי, הנישה נגדי המשיבה תביעה, בה נדרשתי לשלם סך של 3,500 ₪, כפיצוי עבור העלויות בהן כביכול נשאה המשיבה לשם תיקון הרכב, לרבות ירידת ערך ועלות חוות דעת שמאי (ת.א. 65500/06 שלום ת"א, דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' סדן דרור, להלן: "התביעה נגדי").
- ... העתק כתב התביעה נגדי מצורף כנספח ז' לתצהירי ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
9. בכתב ההגנה שהוגש על ידי טענתי, בין היתר, לעניין חוות דעת השמאי ולעניין אופן חישוב הנזקים הנתבעים.
- ... העתק כתב ההגנה שהוגש מטעמי מצורף כנספח ח' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
10. ביום 16/01/08 התקיים דיון בעניין התביעה נגדי, במהלכו הבהיר כבוד בית המשפט כי חקירתו של השמאי מטעם המשיבה תעלה לצד שעמדתו תדחה סך של 1,000 ₪ בצירוף מע"מ והמליץ לצדדים לקבלת את הצעת בית המשפט לפיה פסק הדין יינתן על סמך הממצאים המצויים בפניו. לנוכח הסיכון של חיובי בסכום המהווה כשליש מסכום התביעה, נתתי הסכמתי להצעת בית המשפט וכך עשה גם ב"כ המשיבה.
- ... העתק פרוטוקול הדיון מיום 16/01/08 בעניין התביעה נגדי מצורף כנספח ט' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.

11. ביום 16/01/08 ניתן פסק הדין בעניין התביעה נגדי לפי התקבלה התביעה וחויבתי בתשלום סך של 2,987 ₪ בצירוף אגרת בית משפט, שכ"ט עו"ד ושכר עדים (להלן: "פסק הדין נגדי").
- ... העתק פסק הדין בעניין התביעה נגדי מצורף כנספח י' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
12. וכך, יצאתי וידי על ראשי, כשאני חש כי נעשה עמי עוול, במיוחד בכל הקשור לסכום הפיצוי בו חויבתי.
13. באותה העת לא עלה בדעתי ולא שיערתי את העתיד להתגלות חודשים מועטים מאוחר יותר, דהיינו כי המשיבה מגישה, באופן שיטתי, כראיה מטעמה חשבוניות מס בסכומים הגבוהים פי כמה מאלו ששולמו על ידה בפועל לספקיה בגין תיקון נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה.
- פסק הדין בעניין התביעה של המשיבה נ' קיסונה מלי ואח'
- כל האמור בפרק זה מבוסס על מידע שנמסר לי על ידי יועציי המשפטיים.
14. חודשים ספורים לאחר האירועים נשוא פסק הדין שניתן נגדי, התנהל בפני בית המשפט השלום בתל אביב דיון הוכחות בעניין ת.א. 20487/06 דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ (המשיבה כאן) נ' קיסונה מלי ומנורה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "עניין קיסונה").
15. בעניין קיסונה, הגישה המשיבה תביעה על סך של 42,925 ₪, בגין נזקים שנגרמו לכאורה לרכבה של המשיבה על ידי רכב בו נהגה הגב' קיסונה.
16. דיון ההוכחות בעניין קיסונה התקיים ביום 10/11/08 (להלן: "הדיון") ובמהלכו נחקרו השמאי שנתן חוות דעת בעבור המשיבה (מר שבי גולדמן, להלן: "השמאי") וה"ה שלמה גרינשטיין ודורון קידר (להלן: "מוכרי חלקי החילוף"), אשר עסקים המצויים בבעלותם מכרו למשיבה חלקי חילוף ששימשו לצורך תיקון רכבה של המשיבה.
- ... העתק פרוטוקול הדיון מיום 10/11/08 בעניין קיסונה (להלן: "הפרוטוקול") מצורף כנספח יא' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
17. בעת עדותו של השמאי, התברר כי הוא אינו מי שחתם על דו"ח השמאות שהוגש מטעם המשיבה בעניין קיסונה, ולמעשה השמאי החתום על הדו"ח האמור ככל לא ראה את הרכב הניזוק.
18. עוד התברר מעדותו של השמאי, כי חוות דעתו ניתנה בלא שיבדוק האם הרכב תוקן בפועל אם לאו וכן התברר כי, ככל הנראה, השמאי מודע לכך שיש פער בין המחירים המצוינים בחוות הדעת לבין אלו המשולמים בפועל לספקים מהם רוכשת המשיבה חלקי חילוף לשם תיקון הרכבים (עמוד 2 שורה 22 לפרוטוקול):

ש. אתה יכול להסביר מדוע נרשם בע' 3 בהערה 1, שחוה"ד סוכמה ללא תיקון בפועל?

ת. ...אני לא יודע איזה הנחות הם מקבלים. זה שהתובעת מקבלת אחר כך הנחות שאני לא יודע לגביהן, זה לא בידיעתי ולא מתפקידי."

19. בהמשך, אישר השמאי כי בעת בדיקת הרכב הוא אינו בודק קיומן של הקבלות המעידות על הסכום ששולם על ידי המשיבה בעבור התיקון ולאחר מכן העיד כי השיטה בה הוא נותן חוות דעתו בעבור חברות הביטוח היא שונה (עמ' 3 שורה 1 לפרוטוקול):

ש. אתה נותן גם חו"ד לחברות ביטוח?

ת. כן.

ש. גם בחברות ביטוח אתה לא בודק קבלות?

ת. עם חברות הביטוח אנחנו עובדים עם קבלות."

20. האמת לאמיתה והעגומה כל כך, התבררה במהלך חקירתם הנגדית של סוחרי החלפים המשומשים - כך העיד מר גרינשטיין (עמ' 4 שורה 15 לפרוטוקול):

ש. אתה מציג בפני חשבונית מס' 91062...בהזמנה שקבלת התבקשת להביא גם את הקבלות עבור התשלום ששולם בפועל לפי ההזמנה.

ת. זה תשלום לבנק שמועבר פעם בחודש והוא כולל בתוכו המון חשבוניות. יש כאן החשבוניות והזיכוי. זה פחות זה - זה מה ששולם. (ההדגשה לא במקור - פ.נ.)

21. בהמשך חקירתו של מר גרינשטיין התברר כי החשבונית, אותה הציגה המשיבה בפני כבוד בית המשפט כראיה המבטסת עילת פיצוי, היתה על סך של 14,818 ₪ בעוד בפועל שילמה המשיבה למר גרינשטיין רק 5,400 ₪ עבור אותם פריטים עצמם (עמ' 4 שורה 10 לפרוטוקול):

ש. בחשבונית הסכום שמופיע זה 14,818 + מע"מ.

ת. כן.

ש. בהצעת המחיר שבנ/1 אותה נתת מופיע 5,400 ₪ עבור אותם פריטים, זה עם או בלי מע"מ?

ת. זה בלי מע"מ.

ש. מה המחיר ששולם לך ע"י אוויס עבור שני הפריטים האלה?

ת. הסכום המצוין בהזמנה נ/1.

ש. דהיינו 5,400 ₪?

ת. כן.

ש. אני מציג בפניך חשבונית זיכוי מס' 20269 אותה מסרת לידי בתחילת הדין היום על החשבונית נ/2, על הסך של 14,818 ₪ איזה סכום זיכית מהחשבונית הזו?

ת. 9,418 ₪, ולאחר זיכוי זה אמור לתת את הסכום המופיע בנ/1."

22. במענה לשאלת כבוד בית המשפט הסביר מר גרינשטיין:

"...ללקוח גדול כמו התובעת שקונה אצלי בסכומים כאלה מגיעה לו הנחה. אז המחיר שנרשם בחשבונית כמו נ/2 הוא מחיר היבואן עם המספר הקטלוגי של היבואן מאחר שזה חלק מקורי, מינוס ההנחה, וזה הנטו...". (ההדגשות לא במקור - פ.נ.)

23. גם מר קידר, אף הוא סוחר חלקי חילוף, העיד דברים דומים (עמוד 6 שורה 15 לפרוטוקול):

"...ההזמנה מגיעה עם תמחורים, עם מחירי נטו, זה אומר שלחלק יש מחיר לצרכן והמחיר נטו הוא אחרי הנחה מסוימת...."

... החיוב הוא במחירי ברוטו, המחיר לצרכן זה מה שאני מחייב. פעם או פעמיים בחודש מוציאים זיכוי כללי על ההפרשים בין מחירי הצרכן למחיר שסוכם עליו בזמן ההזמנה. המחירים שאני מחייב הם בהתאם להזמנה..." (ההדגשות לא במקור – פ.נ.).

24. בהתייחס לחשבונית שהוצאה על ידו בעניין קיסונה העיד מר קידר (עמוד 6 שורה 7 לפרוטוקול):

"ש. כנגד החשבונית הזו, מאחר ואמרת שמה ששולם לך זה מה שמופיע בנ/4, מוצא איזה מסמך לאוויס? איזה מסמך?
ת. אני מוציא בסוף החודש חשבונית זיכוי על כל ההפרשים."

25. לאחר תום החקירות האמורות ביקש ב"כ הנתבעות לדחות את התביעה ובמענה לכך ולאחר ששמע את עמדת בית המשפט הנכבד, השיב ב"כ המשיבה (עמוד 9 שורה 1 לפרוטוקול):

"שמעתי את דברי בית המשפט שלא לפרוטוקול ואני מבקש לדחות את התביעה. התובעת תשלם את שכר בטלת עדיה ועדי ההגנה, והמסר שהעביר בית המשפט שלא לפרוטוקול יועבר, במלוא חומרותו, למרשתי".

26. מיד לאחר מכן ניתן פסק דין הדוחה את התביעה ומחייב את המשיבה בתשלום בטלת עדי התביעה וההגנה וב"כ המשיבה הצטווה להביא את הפרוטוקול ואת עמדת בית המשפט שלא לפרוטוקול בפני המשיבה (עמוד 6 שורה 6 לפרוטוקול).

27. נקל לשער מה היו אותם הדברים שנאמרו שלא לפרוטוקול על ידי בית המשפט הנכבד, שכן ברורה התדהמה המתעוררת לנוכח עוז רוחה של המשיבה, המתעשרת על גבם של אזרחים תמימים, אשר בדרך כלל אין ידם משגת לשכור שירותיו של עו"ד כדי להתגונן מפני תביעות כגון אלו המוגשות על ידי המשיבה, ואין בידם הכלים לבחון ולבדוק את טענותיה של המשיבה בקשר עם הכספים שכביכול הוצאו על ידה לצורך תיקון הרכבים, מה גם שהמשיבה מתהדרת בהצגת חשבוניות מס מהוגנות לכאורה.

28. ניתן למצוא רמזים לתוכן דבריו של כבוד בית המשפט בסיומו של הדיון בעניין קיסונה, בשתי כתבות שפורסמו באינטרנט ולפיהן מה שהתגלה לפני בית המשפט מדיך שינה מעיני, וזאת בהתייחס לעוולות שנעשו אולי בפסקי דין קודמים, עקב הסתמכות על טיעוני של המשיבה.

... העתק כתבה שפורסה באתר www.insurance.org.il ביום 20/11/08 והעתק כתבה שפורסמה ביום 17/11/08 במדור צרכנות באתר www.ynet.co.il מצורפים כנספחים יב'1, יב'2 בהתאמה לתצהירי זה ומהווים חלק בלתי נפרד הימנו.

29. למותר לציין את תגובתי הנדהמת למקרא הכתבות בעיתונים אודות נסיבות מתן פסק הדין בעניין קיסונה, אשר עורר בקרבי מחדש את תחושת אי הצדק שנעשתה עמי ואת הרגשתי כי לא רק שהמשיבה הולכה אותי – כמו גם אחרים – שולל, אלא שאף עלה בידה לסמא את עיני בתי המשפט, אשר הסתמכו על החשבוניות שהוצגו בפניהם על ידה וחייבו שוב ושוב נתבעים שונים בעלויות המצוינות בחשבוניות האמורות, בעוד בפועל המשיבה משלמת לספקים ונותני השירותים השונים רק חלק קטן מהסכום המצוין בחשבונית.

30. מאליו מובן כי האפשרות שהמשיבה מציגה ביודעין חשבוניות בעבור תיקון רכבים, אשר אינן משקפות את התשלום בו נשאה המשיבה בפועל, כלל לא עלתה על דעתי ולא ניתן היה לצפות כי תרחיש מעין זה הינו אף לא בבחינת אפשרות קלושה, במיוחד עת עסקינן בחברה ציבורית על כל המשתמע והמתחייב מעצם מעמדה זה.
31. למיטב ידיעתי, תביעות מעין אלו שהוגשו על ידי המשיבה בעניין קיסונה, כמו גם נגדי, מוגשות על ידי המשיבה גם נגד גופים שהתקשרו עם המשיבה בהסכמי לסינג ואשר לאחר שהחזירו למשיבה את הרכב בתום תקופת ההסכם נתבעים על ידי המשיבה לשלם לה פיצוי בגין נזקים שהתגלו לכאורה ברכב האמור, במסגרת התחייבותם של אלו לתשלום השתתפות עצמית.
32. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, עולה בהקשר זה השאלה, כלום לא הוסיפה המשיבה חטא על פשע וחייבה את שוכר הרכב אשר בבעלותה בתשלום השתתפות עצמית, בלא שתנכה סכום זה מתביעתה כלפי המבקשים? מובן כי אין בידי כל אמצעי לבירור שאלה זו והמשיבה תידרש ליתן פריטים גם לעניין זה.
33. להשלמת התמונה אציין כי יועציי המשפטיים מסרו לי שבעקבות הנסיבות שהתבררו בעניין קיסונה, ניתנה ככל הנראה הוראה ו/או התקבלה החלטה ו/או בוצעה בפועל הקפאה של הדיונים העומדים ותלויים בפני בתי המשפט ואשר עניינם תביעה של המשיבה לתשלום פיצויים בגין נזקים שנגרמו לכאורה לרכבים המצויים בבעלותה.
- ... העתק פרוטוקול דיון מיום 19/11/08 בעניין ת.א. 42624/07 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' פסקל חזנה ואח' מצורף כנספח יג' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
- ... העתק יומני דיונים לימים 16, 17, 25 ו- 26 נובמבר 2008 ולימים 4, 8 דצמבר 2008, מהם עולה ביטול כל או חלק ניכר מהדיונים בעניין תביעות שהוגשו על ידי המשיבה מצורף כנספח יד' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
34. יועציי המשפטיים מסרו לי גם כי חלקן של התביעות שהוגשו על ידי המשיבה, אשר היו תלויות ועומדות בפני בית המשפט השלום בת"א לאחר מועד מתן פסק הדין בעניין קיסונה, אף נמחק לבקשת ב"כ המשיבה.
- ... העתק פרוטוקולי דיון מיום 25/11/08 בעניין ת.א. 67293/06 ובעניין ת.א. 25313/08 וכן העתק פרוטוקול דיון מיום 26/11/08 בעניין ת.א. 20688/08, בהם ניתן פסק דין למחיקת התובענות על פי בקשת ב"כ המשיבה מצורף כנספח טו' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנו.
35. כפי שהסבירו לי יועציי המשפטיים ולמיטב הבנתי, מהאמור לעיל עולה החשש הממשי כי המשיבה נקטה באופן שיטתי ועקבי ב"שיטה" שהביאה להתעשרותה על חשבון כל מי אשר איתרע מזלו ושילם למשיבה פיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכב בבעלותה – פיצויים שנדרשו ו/או נתבעו בהסתמך על חשבוניות מס שעתה ברור כי אינן משקפות הוצאותיה בפועל של המשיבה בגין התיקון הרלבנטי.

ג. עילות וטענות משפטיות-

- כל האמור מכאן ואילך מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי, אלא אם צוין במפורש אחרת.
36. למיטב ידיעתי ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, מגישה המשיבה באופן עצמאי את כל או את מרבית תביעותיה לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכבים שבעלותה, שכן שיעור ההשתתפות העצמית של המשיבה במסגרת ביטוח צד ג' הינו גבוה ביותר (ככל הנראה 50,000 ₪ או סכום דומה). בשל סיבה זו אין בידי התביעה להיכנס בשעריו של סעיף 2 לתוספת השניה לחוק, שעניינו תביעה נגד מבטח.

37. עסקינן בחברה ציבורית, אשר ביצעה לכאורה ביודעין תרמית אחר תרמית, תוך ביצוע לכאורה של אינספור רישומים כוזבים במסמכי תאגיד וביצוע לכאורה של עבירות מס, הכל בחוסר תום לב הזועק לשמים, תוך הפרת חובות תקוקות וביצוע עוולות שונות, במטרה לעשות עושר ולא במשפט ולהתעשר שלא כדין על גבם ועל חשבונם של מי שלטענתה אחראי לתשלום נזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה.
38. מבדיקה מדגמית אותה ערכו באי כוחי לקראת הגשת בקשה זו¹, עולה כי בתביעות לפיצוי שהוגשו על ידי המשיבה בגין נזקים שנגרמו לרכביה, לא עלתה סוגיית גובהו הריאלי של הנזק שנגרם. נראה כי הן הנתבעים שם והן בתי המשפט הנכבדים הסתמכו על המוניטין (לכאורה) של המשיבה ועל עובדת היותה חברה ציבורית, בלא שיעלו כלל על דעתם את האפשרות כי המשיבה שילמה לספקיה סכום קטן בהרבה מהפיצוי הנדרש על ידה.
39. מושכלת יסוד ובסיס העיקרון העומד מאחורי הדרישה לפיצוי הניזוק על נזק שנגרם לו, הינם כי על המזיק להשיב מצב הניזוק לקדמותו² וכי בשום מקרה אין לאפשר מצב בו הניזוק מתעשר מהנזק.

החוק ועילות התביעה :-

- כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.
40. תובענה זו מוגשת בהתאם לסעיף 1 לתוספת השניה לחוק כהגדרתו לעיל, כדלקמן:
1. "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".
41. התנהלותה השערורייתית של המשיבה כלפי, כמו גם כלפי יתר יחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש, הינה כמפורט להלן:
- 41.1 המשיבה פעלה בתרמית ו/או
- 41.2 המשיבה הציגה מצגי שווא ו/או
- 41.3 המשיבה פעלה ברשלנות רבתי ותוך עצימת עין לתוצאות פעולותיה
- 41.3 המשיבה גרמה לי, כמו גם ליחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש, לחסרון כיס שלא כדין, בשיעור הפרש שבין סכום החשבוניות שתשלומן נתבע מהמבקשים לבין הסכום ששולם בפועל על ידי המשיבה;
- 41.4 חסרון הכיס שלי ושל יתר חברי הקבוצה שייצוגה מתבקש הועצם אף מעבר לכך, שכן עלות חוות דעת שמאי, אגרת בית המשפט ושכ"ט עו"ד נגזרים כולם מסכומה של התביעה עצמה;

¹ ראה למשל ת.א. 22208/07 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' שיא רמת גן בע"מ ואח', תק-של 2007(2), 21658; ת.א. 41912/05 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' תנו לונדון, תק-של 2007(4), 2348; ת.א. 17960/08 (שלום ת"א) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' זמיר שון ואח', תק-של 2008(3), 804; ת.א. 1227/08 (שלום פ"ת) דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. בע"מ נ' ערמון פיליפסון יעקב ואח', תק-של 2008(4), 2523;

² ראה למשל ע"א 9656/05 פתלי שוורץ ואח' נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בניה בע"מ ואח', תק-על 2008(3).

- 41.5 התנהגות המשיבה עולה לכדי הטעיה, כמשמעותו של מונח זה בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"). הפרתה של חובה זו הינה עבירה פלילית כמו גם עוולה אזרחית, וזאת בהתאם לסעיפים 123(1) ו-31(א1) לחוק הגנת הצרכן;
- 41.6 התנהגותה ומחדליה של המשיבה הינם בבחינת עשיית עושר ולא במשפט;
- 41.7 המשיבה הפרה חובות חקוקות ובין היתר סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981;
- 41.8 המשיבה הפרה את איסור פרסום פרט מטעה על פי חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968; הפרה חובת הזהירות כלפי וכלפי יתר יחידי הקבוצה על פי סעיף 252 (ב) לחוק התברות, התשנ"ט-1999; הפרה האיסור על רישום כוזב במסמכי תאגיד ואחרות לשיבוש מהלכי משפט על סעיפים 423 ו-244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;
42. המשיבה לא קיימה את החובה המוטלת עליו על פי כל אחד מהחיקוקים הנ"ל, אשר לפי פירושם הנכון, נועדו לטובת או להגנתו וכן של יחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש, וההפרה גרמה לי וליחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש לנזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוונו החיקוקים הנ"ל.
43. בנסיבות העניין חל הכלל של הדבר מעיד על עצמו, כמשמעותו בסעיף 41 לפקודת הניקין [נוסח חדש]³ ועל המשיבה חלה חובת הראיה שכן למבקשים לא היתה ידיעה על עצם הפעולות שלא כדין בהן נקטה המשיבה ועל היקפן והנזק נגרם על ידי המשיבה, אשר שלטה באופן מוחלט ובלעדי בכל הנתונים הצריכים לעניין והאירוע שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהמשיבה לא נקטה בזהירות סבירה (שלא לדבר על זהירות כלשהי).
44. לנוכח היות כל העובדות והנתונים הצריכים לעניין מצויים באופן בלעדי בידי ובידיעת המשיבה, תצורף, במעמד משלוח בקשה זו וכתב התביעה המצורף לה לידי המשיבה, בקשה לגילוי ועיון במסמכים.
- ככל ובקשה זו לא תיענה, תוגשנה בקשות מתאימות לבית המשפט הנכבד, כל זאת לאור ההלכה שנקבעה בעניין רע"א 10052/05 יפעת ואח' נ' דלק מוטורס בע"מ ואח', פ"ד נו(4), 513 לפיה⁴:
- "...אף בשלב המקדמי של אישור תובענה כייצוגית, יש חשיבות לעמידה על גדר המחלוקת האמיתית שבין הצדדים. הגדרה מדוייקת של גדר המחלוקת, מסייעת לבית המשפט להכריע נכונה בשאלת התקיימות תנאי הסף לאישור תובענה כייצוגית.**
- מן האמור עולה, כי יש להחיל את הלכת טצת גם במהופך – קדי יש לאפשר גם למבקש שתובענתו תאושר כייצוגית לקבל צו לגילוי ועיון במסמכי הצד שכנגד...**
- ...בהיות הבקשה שהגישו המבקשים בקשה למתן צו גילוי ועיון, יש להחיל עליה**

³ "בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה כי לתובע לא היתה ידיעה או לא היתה לו יכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי הנזק, וכי הנזק נגרם על ידי נכס שלנתבע היתה שליטה מלאה עליו, ונראה לבית המשפט שאירוע המקרה שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע לא נקט זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהוא נקט זהירות סבירה - על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי המקרה שהביא לידי הנזק הדרשלות שיחוב עליה".

⁴ לעניין עצם זכותם של המבקשים לגילוי ועיון במסמכים ראה גם רע"א 6715/05 מחסני ערובה נעמן בע"מ נ' איזנברג, תק-על 2005(4), 662 וכן ת"מ 126/06 (בשי"א 31094/07 מינהלי ת"א) פלורי ניסן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי, תק-מח 2007(3), 2957.

גם את הדרישה למשלוח בקשה לצד שכנגד טרם שמופנית לבית המשפט. אף אם תקנה 120(א) לתקנות אינה חלה ישירות על מצב הדברים נשוא בקשה זו, הרי שהיא חלה עליו מכוח היקש, ומכח ההגיון שמאחוריה – הרצון לחסוך בזמן שיפוטי.”

45. למיטב הבנתי עסקינן במצב חריג שבחריגים ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי יתכן ובשל היותו כזה, לא עמד ישירות לנגד עיני המחוקק את חוקק את החוק.
46. יועציי המשפטיים הבהירו לי את הטענות אפשריות שיתכן ותועלנה על ידי המשיבה ועניינן שאלת התאמת האירועים נשוא תצהירי זה להתברר כתביעה ייצוגית וכן השאלה האם ניתן להגיש תביעה ייצוגית שעה שניתן נגדי פסק דין חלוט.
47. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, נראה כי התשובות לשתי השאלות האמורות הינה בחיוב וזאת, בין היתר, לאחר בדיקת פסיקה לעניין השאלה הראשונה⁵, מה גם שאם לא כך הדבר הרי שהמשמעות הינה כי אין בידי צדדי ג' כל יכולת להגיש בקשת אישור, ולאחר לדעת יועציי המשפטיים הסעדים המבוקשים הולמים את מטרת חקיקת החוק ויש בהם כדי להועיל לשאר יחיד הקבוצה בשמם מוגשת הבקשה לאישור נשוא תצהירי זה.
48. על מנת להקדים תרופה למכה, אקדים ואתייחס להלן בקצרה ועל בסיס ייעוץ משפטי שקיבלתי, לטענה אפשרית של המשיבה, לפיה העובדה שבענייני ניתן פסק דין, אשר ברבות הימים הפך לחלוט ולכאורה אין ביכולתי להלין בעניין זה:

לנוכח הנסיבות הקשות המפורטות בתצהירי זה ולנוכח ההלכות בדבר אפשרות לביטול פסק דין במקרים חריגים (ואני סבורה ומקווה כי המקרה דנן אכן הינו חריג), קמה לי הזכות לבקש את ביטולו של פסק הדין⁶ וכי זכות זו עומדת גם ליחיד הקבוצה שייצוגה מתבקש ואשר ניתנו כנגדם פסקי דין המחייבים אותם בתשלום פיצויים למשיבה.

בנוסף, כפי שהסבירו לי יועציי המשפטיים, חלק מהתברי הקבוצה שייצוגה מבוקש, שילמו למשיבה על סמך מכתבי התראה ואו דרישה שנשלחו אליהם על ידי המשיבה ושלא במסגרת הליך שיפוטי, ולגבי אלו שאלה זו כלל אינה מתעוררת.

ד. אומדן הנזק למבקשים –

כל האמור בפרק זה, למעט לעניין סעיפים 50 ו-51 מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

49. מפסק הדין בעניין קיסונה עולה כי המשיבה ביקשה לחייב את הנתבעת שם, בין היתר, בסך של 14,818 ₪ בגין רכישת חלפים חדשים, בעוד בפועל שילמה המשיבה בעבור אותם החלפים סך של 5,400 ₪ בלבד, דהיינו 64% פחות ממה ששילמה המשיבה בפועל.
50. כאמור, מלבד עצם "ניפוח" סכומי התביעה בגין חלפים, עבודות ושירותים שניתנו למשיבה וכן ירידת ערך הנגזרת מסכום הנזק, חויבתי לשלם למשיבה בנוסף גם שכר טרחת השמאי, אגרת בית משפט והוצאות שכ"ט ע"ד – סכומים שנגזרו באופן ישיר מסכום התביעה עצמה.

⁵ ראה למשל בש"א (מתחזי ת"א) 12916/08 אי. אי. ג' ישראל חברה לביטוח בע"מ ב' בלסטרה שרית, תק-מה 2008(3), 8778.

⁶ ראה למשל: ע"א 4682/92 עזבו תמנוח סלים עזרא שעיה ז"ל נ' בית טלטש בע"מ ואח', תק-על 2003(2), 233; ע"א 9800/01 יעקב שאוליאן נ' רוחלה אפרמיאן ואח', תק-על 2003(1), 2184;

51. בהתאם לכך, יהיו נזקיי כמפורט להלן:

- 51.1 חויבתי בתשלום סך של 2,987 ₪ בעבור תיקון נזקים, ירידת ערך וחווות דעת שמאי, סך של 500 ₪ שכר בטלת עדי המשיבה, סך של 279 ₪ בגין אגרת בית משפט וסך של 1,155 ₪ בגין שכ"ט עו"ד.
- 51.2 למען הזהירות ומאחר ובשלב זה אין בידי לדעת מהו שיעור ההנחות אותן קיבלה המשיבה בעבור ביצוע התיקונים נשוא התביעה נגדי, אניח כי שיעורם של זה היה 50% מהסכום אותו נתבע לשלם למשיבה.
- 51.3 לפיכך, שיעור נזקיי יהיה בסך של 2,460.50 ₪, אשר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין בעניינה ועד ליום הגשתה של הבקשה נשוא תצהירי זה עולה לכדי סך של 2,647.63 ₪.

ה. אומדן הנזק לקבוצה שייצוגה מתבקש –

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי, אלא אם נאמר במפורק אחרת.

52. אין בידי לדעת כמה תביעות ו/או דרישות לתשלום הוגשו מטעם המשיבה, אשר עניין פיצוי המשיבה בנזקים שנגרמו לרכבים שבבעלותה, על בסיס תשלומים בהן נשאה כביכול המשיבה על פי חשבוניות המס השונות.
53. בעניין דגן חלים סעיפים 7 ו/או 8 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, לפיהם מתחיל מרוץ ההתיישנות מיום היוודע דבר התרמית ו/או העובדות המהותיות⁷, ואלו כידוע אלו התגלו לי זה לא מכבר (לפני כחודש ימים).
54. לאור זאת, ומתוך הבנה כי יקשה על המשיבה להמציא מסמכים ו/או נתונים הנוגעים לעבר הרחוק מאד, יערך חישוב אומדן הנזק על פי 10 השנים שקדמו להגשת הבקשה לאישור דגן.
55. יחד עם זאת, יש לשער כי עסקינן באלפים רבים של תביעות ו/או דרישות כאמור וכי **הצטברותם במשך עשר השנים האחרונות מביאה למסקנה כי עסקינן בעשרות אלפי תביעות.**
56. על מנת לסבר העין יצוין לעניין אופן חישוב האומדן, כי מחיפוש אותו ערכו באי כוחי באתר האינטרנט של בתי המשפט עולה כי:
- 56.1 ביום בו הוגשה התביעה נגדי – 27/11/06 – הגישה המשיבה עוד 31 תביעות נגד גופים שונים;

⁷ 7 תרמית ואונאה

חיתה עילת התובענה תרמית או אונאה מצד הנתבע, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעה לתובע התרמית או האונאה.

8. התיישנות שלא מדעת
נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאינן בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודע לתובע עובדות אלה.

- 56.2 באותו היום בו הוגשה התביעה נגד המבקשת השניה – 24/01/06 - הגישה המשיבה עוד 59 תביעות נוספות נגד גופים שונים ;
- 56.3 התביעה בעניין קיסונה הוגשה ביום 16/03/08. באותו היום עצמו הגישה המשיבה 8 תביעות נוספות, כאשר ביום למחרת (17/03/08) הוגשו על ידי המשיבה 26 תביעות נוספות וביום שלאחר מכן (18/03/08) 11 תביעות נוספות ;
57. כל זאת, רק בעניין תביעות שהוגשו לבית משפט השלום בתל אביב-יפו בלבד!!!
57. המסקנה המתבקשת היא כי עסקינן במכונה משומנת היטב, במסגרתה מגישה המשיבה אלפים רבים של תביעות מדי שנה בשנה, תביעות שכפי שהתברר סכומן עולה באופן ניכר על הנוזקים שנגרמו בפועל למשיבה.
58. מהדו"ח התקופתי, על פי חוק ניירות ערך, של המשיבה לשנת 2007, כפי שפורסם במרץ 2008 באתר הרשות לניירות ערך⁸ (להלן: "הדו"ח"), עולים הנתונים הבאים :
- 58.1 המשיבה הינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה משנת 1993 ועד היום ;
- 58.2 למשיבה זיכיון מטעם חברת אוויס אירופה לעשות שימוש במוטג "אוויס" בישראל ;
- 58.3 תחומי פעילותה של המשיבה הינם השכרת רכבים לזמן קצר, השכרת רכבים בליסינג תפעולי ותחומי משנה נוספים לא מהותיים (עמ' 4 לדו"ח) ;
- 58.4 בין השנים 2000 – 2007 צמח מספר כלי הרכב אשר בבעלות המשיבה מכ -5,000 (בשנת 2000) לכ- 26,000 (בשנת 2007) ;
- 58.5 השוק בו פועלת המשיבה הינו שוק אשר, לפחות עד לחודשים האחרונים, היה מצוי בצמיחה גדולה. בשנת 2007 החזיקה המשיבה בנתח השווה ל- 17% משוק הליסינג התפעולי בישראל (עמ' 21 לדו"ח) ;
- 58.6 בין השנים 2002 – 2007 שולשה כמות לקוחות החברה וכמות ההזמנות לליסינג תפעולי ;
- 58.7 בשנת 2007 לבדה, רכשה המשיבה למעלה מ- 12,000 כלי רכב חדשים (עמ' 1 לדו"ח הדירקטוריון על עסקי התאגיד) ;
- 58.8 בדו"ח אין התייחסות להליכים משפטיים נגד לקוחות המשיבה ונגד צדדי ג', עקב היות סכום התביעה, נגדי ונגד כל אחד מיחיד הקבוצה בפני עצמו, בהיקף קטן ולא מהותי לכשעצמו (עמ' 35 לדו"ח) ;
- 58.9 ההון העצמי של המשיבה, נכון ליום 31/12/07, היה בסך של למעלה מ- 400 מיליון ₪ ;
- 58.10 בשנת 2007 הסתכמו הכנסות המשיבה בסך של כ- 985 מיליון ₪ ; הרווח התפעולי היה למעלה מ- 200 מיליון ₪ והרווח הנקי כ- 56 מיליון ₪ ;
- 58.11 החל משנת 2005 היה הרווח הנקי של המשיבה בכל שנת מס למעלה מ- 50 מיליון ₪ ;
- 58.12 בשנת 2006 חילקה המשיבה דיבידנד בסך של 14.6 מיליון ₪ ובשנת 2007 חילקה

⁸ <http://maya.tase.co.il/bursa/CompanyDetails.asp?CompanyCd=459>

58.12 בשנת 2006 חילקה המשיבה דיבידנד בסך של 14.6 מיליון ₪ ובשנת 2007 חילקה דיבידנד בסך של 17.6 מיליון ₪;

58.13 רכישות החברה מספקיה, כולל רכישת רכבים, הסתכמו בשנת 2005 בכ- 1.2 מיליארד ₪, בשנת 2006 בכ- 1.4 מיליארד ₪ ובשנת 2007 בכ- 1.5 מיליארד ₪;

59. בהנחה כי מדי שנה מגישה המשיבה כ- 4,000 תביעות ו/או דרישות לפיצוי בגין נזקים שנגרמו לרכבים המצויים בבעלותה, ובהנחה כי סכומה הממוצע של כל תביעה הינו 5,000 ₪ אשר בצירוף אגרת בית משפט, שכר עדים ושכ"ט עו"ד מגיע לסך של כ- 6,000 ₪ לכל הפחות, אשר מחציתו עולה על שיעור התשלום בו נשאה המשיבה בפועל, הרי שסך כל נזקי הקבוצה המיוצגת בהתייחס לעשר השנים האחרונות עולה לכדי סך של 120,000,000 ₪ (מאה ועשרים מיליון שקלים חדשים) (10 X 3,000 ₪ או 4,000 X).

60. ככל ויתברר כי בנוסף לתשלומים אותם קיבלה המשיבה מידי שלא כדין וכן ממני ומיחידי הקבוצה שייצוגה מתבקש, גבתה המשיבה גם דמי השתתפות עצמית משוכרי הרכב, יבקשו באי כוחי לתקן סכום התובענה הייצוגית ולהוסיף לה גם סכומים אלו.

התובענה ראויה להידון כתובענה ייצוגית –

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

61. הקבוצה שייצוגה מתבקש כוללת כל אדם ו/או תאגיד אשר במהלך 10 השנים שקדמו להגשת בקשה זו, קיבלה ממנו המשיבה כספים כפיצוי בעבור נזקים שנגרמו לרכב המצוי בבעלות המשיבה, בין אם עסקינן באדם ו/או תאגיד עמם היתה המשיבה קשורה בחסכם כלשהו, דהיינו לקוח ישיר של המשיבה, ובין אם עסקינן בצד שלישי למשיבה, ובין אם מדובר בפיצוי ששולם למשיבה בפשרה לאחר מכתב התראה או לפי פסק דין ו/או בכל דרך אחרת (להלן: "הקבוצה המיוצגת").

62. לחילופין, כל הגדרה אחרת, לרבות חלוקה לתתי קבוצות, כפי שימצא לנכון בית המשפט הנכבד.

63. כאמור, בשלב זה אין לדעת מהו גודלה של הקבוצה המיוצגת, שכן נתונים אלו מצויים ברשותה הבלעדית של המשיבה, אולם יש יסוד יותר מסביר להניח כי המדובר בעשרות אלפים של יחידים ו/או גופים שנפגעו ממעשיה של המשיבה.

שאלות מהותיות משותפות של עובדה ומשפט

כל האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

64. התובענה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל יחידי הקבוצה המיוצגת ויש אפשרות סבירה שהן תוכרענה לטובת הקבוצה המיוצגת, בין היתר כמפורט להלן:

64.1 האם המשיבה קיבלה מיחידי הקבוצה המיוצגת כספים כפיצוי עבור תיקון הרכבים המצויים בבעלותה, אשר עולים על הנזקים בהם נשאה המשיבה בפועל?

64.2 האם הגישה המשיבה לבתי המשפט, לנתבעים ולאנשים שקיבלו ממנה מכתבי התראה בגין חוב כספי עקב נזק שגרמו לרכביה, מסמכים שאינם נכונים ו"מנופחים" יחסית לסכומים ששולמו בפועל על ידי המשיבה?

64.3 האם נפסקו לטובת המשיבה, על בסיס ראיות שהוגשו מטעם המשיבה אשר אינן משקפות המציאות לעניין הנזקים בהן נשאה המשיבה בפועל, עשרות אלפי פסקי דין?

64.4 האם המשיבה גבתה משוכרי הרכבים ממנה תשלום דמי השתתפות עצמית בגין אותם הנזקים מהם ביקשה להיפרע מיחידי הקבוצה המיוצגת?

64.5 אם התשובה לשאלה בסעיף 72.4 לעיל הינה בחיוב, האם נикתה המשיבה הכספים שהתקבלו כדמי השתתפות עצמית מדרישתה לפיצוי שהופנתה כנגד יחיד הקבוצה המיוצגת?

64.6 האם על המשיבה להשיב ליחיד הקבוצה המיוצגת את הכספים ששולמו לה ביתר, דהיינו כספים אשר המשיבה לא נשאה בתשלומם בפועל או שהמשיבה קיבלה אותם בכפל (הן כדמי השתתפות עצמית והן מיחיד הקבוצה המיוצגת)?

תובענה ייצוגית- דרך יעילה והוגנת

האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

65. בירור התובענה על דרך של תובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת לצורך הכרעה במחלוקת, בנסיבות העניין דנן, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

66. המדובר בתשלומים ביתר אותם קיבלה המשיבה מיחיד הקבוצה המיוצגת, אשר כל אחד מהם שילם למשיבה סכום ביתר שאינו גבוה במיוחד (3,000 ₪ לפי אומדן המבקשים).

67. סך כל יחיד הקבוצה המיוצגת מוערך בעשרות אלפים ואין ספק כי הדרך הראויה לבירור העניין הינו באמצעות תובענה ייצוגית ולא באמצעות תובענות פרטיות, אשר אם תוגשנה חרף סכומן הנמוך, תיצורנה קושי ומעמסה בלתי נסבלים על מערכת המשפט.

68. הגשת תביעות פרטניות על ידי יחיד הקבוצה המיוצגת עלולה ליצור פסיקות סותרות – תוצאה שאין ספק כי אינה רצויה כלל.

69. בירור המקיף והמלא של הטענות נשוא הבקשה הינו בעל חשיבות צרכנית וכללית מן המעלה הראשונה ויתכן ואף בעל השלכות מרחיקות לכת הרבה מעבר לכך.

הלימות הייצוג

האמור בפרק זה הינו למיטב ידיעתי.

70. משרד עו"ד רם אפרתי, הינו בעל ניסיון מקצועי בכלל וניסיון בתובענות ייצוגיות בפרט:

70.1 עו"ד רם אפרתי הינו בעל משרד עצמאי העוסק בתחום הליטיגציה ובתחום המסחרי-אזרחי. עו"ד אפרתי הינו בעל ניסיון וותק בעריכת דין של כ- 20 שנים, במהלך היה בין היתר שותף במשרד רם כספי ושות', שקל ושות' וכן שימש כיועץ המשפטי של חברת שופרסל בע"מ, ובמסגרת זו צבר ניסיון בעניין תביעות ייצוגיות.

70.2 עו"ד פלורי ניסן הינה בעלת ותק של למעלה מחמש שנים כעו"ד, וכן בעלת תואר ראשון ושני בכלכלה, ועוסקת במסגרת מקצועה כעו"ד בעיקר בליטיגציה מסחרית בהיקף נרחב.

70.3 עו"ד אפרתי ועו"ד ניסן מייצגים תובעים ונתבעים במגוון תביעות אזרחיות ומייצגים תובעים בתביעות ייצוגיות כגון ת.מ. 126/06 (מחוזי ת"א) ניסן נ' המל"ל (תובענה להשבה שהוגשה נגד רשות ואשר הוכרה כראויה להתברר כתביעה ייצוגית ובימים אלו ממתינה לפסק דינו של כבוד בית המשפט באשר לפיצוי לחברי הקבוצה המיוצגת שם) ות.א. 2242/08 (בש"א 21549/08 מחוזי ת"א) פרלמן נ', אשר טרם החלה להתברר ועניינה בניכוי מס במקור שלא כדין על ידי הנתבעים (תובענה זו הוגשה בייצוג משותף יחד עם עו"ד גרפי).

71. עו"ד חגית חופי הינה בעלת ותק של כ- 5 שנים כעורכת דין ועוסקת בעיקר בתחום האזרחי ובדיני נזיקין. לעו"ד חופי ניסיון רב בייצוג תובעים ונתבעים בתחום נזקי רכוש, לרבות ייצוג חברות ביטוח וחברות לסינג.
72. לאור האמור קיים יסוד סביר להניח כי ב"כ אלו ייצגו את כלל חברי הקבוצה שייצוגם מבוקש בתום לב וינהלו את ענייניה של הקבוצה בדרך המקצועית הראויה ביותר.

הסעדים הנתבעים –

האמור בפרק זה מבוסס על ייעוץ משפטי שקיבלתי.

73. הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הייצוגית הינם כדלקמן:-
- 73.1 להורות על השבתם של הכספים ששולמו למשיבה על ידי יחיד הקבוצה המיוצגת בגין נזקים שנגרמו לרכבי המשיבה והעולים על סכום הנזקים בהם נשאה המשיבה בפועל, דחינו הפרש שבין חשבוניות התיקון שהוצגו בפני יחיד הקבוצה המיוצגת לבין התשלום אותו שילמה המשיבה בפועל בעבור ביצוע התיקונים, לרבות הפרש בגין חלק יחסי של ירידת הערך (הנגזר כאמור מהערכת שווי הנזק);
- 73.2 להורות על השבתם של חלקם היחסי של עלות חוות דעת שמאי, אגרת בית משפט ושכ"ט עו"ד אשר שולמו למשיבה על ידי יחידה הקבוצה המיוצגת, בשיעור השווה להפרש באחוזים שבין עלות תיקון הנזקים בפועל לבין הסכומים ששולמו למבקשת על ידי יחיד הקבוצה (נגזר מתוצאת סעיף 80.1 לעיל);
- 73.3 ככל ויש צורך בכך בנסיבות העניין, להורות על ביטולם של פסקי הדין שניתנו בעניין תביעות שהוגשו על ידי המשיבה נגד יחיד הקבוצה המיוצגת;
- 73.4 ליתן פסק דין הצהרתי/צו עשה, אשר תחולתו צופה פני העתיד, לפיו ייאסר על המשיבה לגבות כפיצוי בגין נזקים לרכביה סכומים העולים על התשלומים בהם נשאה המשיבה בפועל בעבור תיקונם של נזקים אלו;
- 73.5 לפסוק גמול הולם למבקשים, במעמדם כתובעים ייצוגיים;
- 73.6 לפסוק שכר טרחה ראוי לעורכי הדין המייצגים, ב"כ המבקשים;

דברי סיום –

74. המעשים אותם גוללתי בתצהירי זה הינם בעלי חומרה מיוחדת, עת עסקינן בחברה ציבורית וזאת, במיוחד נוכח היקפם של אלו הן מבחינת האנשים שניזוקו מהם והן מן הבחינה הכספית.
75. כפי שמסרו לי באי כוחי, עשו הם כל שלא ידם על מנת לפרט ובעיקר לבסס הטענות כנגד המשיבה, וזאת על מנת שלא לחטוא, חלילה, כלפי המשיבה.
76. אני עותר לקבלת הסעדים המפורטים בסעיף 80 לעיל ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי סעדים אלו הינם נכונים, צודקים וראויים בנסיבות העניין.

זה שמך, זו חתימתי ותוכן תצהירי - אמת.

דרור סדן

אישור

הנני מאשר בזה כי ביום 13/12/08 הופיעה בפני, רם אפרתי עו"ד, במשרדי שברחוב יגאל אלון 120 ת"א מר סדן דרור נושא ת.ז. 022934756, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת בלבד וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה את נכונות הצהרתה הלעיל וחתמה עליה.

רם אפרתי עורך דין
13677
רשמי אפרתי עו"ד
תל אביב 67443
נואל אלון 120 תל אביב
טל: 03-6091111
פקס: 03-6091111

רם אפרתי עורך דין
13677
מזרח הרצל 67443
רם אפרתי עו"ד
תל אביב 67443
נואל אלון 120 תל אביב
טל: 03-6091111
פקס: 03-6091111